

PROSLAVA 8. MARCA V LJUBLJANI

Z delom za plan — za izgradnjo socializma krepi naša žena tudi fronto miru v svetu

Ljubljana, 7. marca.

Glavni odbor AFŽ Slovenije je danes ob 20. uri priredil v veliki Unionski dvorani svečano proslavo 8. marca — mednarodnega dneva žena. Slavnostni govor je imela tovarišica Zima Vrščajeva, članica Glavnega odbora AFŽ Slovenije. V svojem govoru je med drugim dejala:

Jutri praznujemo dan, ki je skozi vso svojo zgodovino, to je skozi 37 let, povezoval napredne množice žena po vsem svetu v borbi za napredne cilje delovnega ljudstva, za uničenje izkoriščanja človeka po človeku, za odpravo neenakopravnosti narodov, za odpravo neenakopravnosti žene in brezdušnega odnosa vladajočih razredov do matere in otroka. Praznujemo dan, ki je postal slaven zlasti iz leta 1917., ko so delavke Petrograda šle na ulice in demonstrirale proti carizmu ter s tem dale prvi sunek za odločilno zmago velike Oktobrske revolucije. Slaven je postal ta dan po svojih borbenih tradicijah v letih med prvo in drugo svetovno vojno, ko so tudi žene dvignile svoj glas za pravice delovnega ljudstva, ko so dvignile svoj glas proti nevarnosti vojne, ko se je fašizem začel bobnato razvijati in groziti z vojno nevarnostjo. Slaven je ta dan iz let narodno osvobodilne vojne, ko je mobiliziral žene napadenih narodov za borbo proti okupatorju in s tem ustvaril še bolj čvrsto mednarodno vez med ženami najrazličnejših narodov, ki pa so prestajale ista trpljenja in so zato imele iste napredne, borbeno cilje.

Borbena povezanost demokratičnih žena je po zmagi nad fašizmom zadobila tudi svojo organizacijsko obliko v MDFŽ, ki povezuje v svojih naprednih vrstah 80 milijonov žena 48 držav in ki je dala na svoj prapor geslo: borbo proti fašizmu, borbo za mir med narodi, za pravične odnose med njimi, za demokracijo, za enakopravnost žene ter zaščito matere in otroka v vseh deželah sveta.

V prvih dveh letih po osvoboditvi smo žene Jugoslavije praznovali 8. marec v času, ko so naši narodi z velikim naporom obnovljali vse tisto, kar nam je okupator porušil, zavedajoč se, da smo državljanke take države, ki je v stanju, da v najtežjih prilikah po vojni, ko smo se v solidarnosti z vsemi demokratičnimi deželami še borili za pravične meje, lahko v svoji vseljidski organizaciji ljudski fronti združuje vse napredne sile naših narodov in jih mobilizira za obnovo. Množice jugoslovanskih žena so se vključile z velikim entuziazmom v to delo.

Letošnji 8. marec, tretji po osvoboditvi, pa praznujemo v še večji zavesti moči naših narodov in bogatih perspektiv. Praznujemo ga v času, ko smo z uspehom stopili na pot socializma in ko lahko s ponosom ugotovimo, da smo prvo leto petletke srečno končali in v polnem letu že vršimo naloge drugega leta petletke. Na letošnji praznik lahko zabeležimo velik porast števila žena, ki so stopile v produkcijo, velik procent žena, ki delajo v takih poklicih, ki jih prej žene nikdar niso vršile. Lahko beležimo veliko aktivnost žene na najrazličnejših področjih. Zakaj? Zato, ker so v naši državi dani vsi pogoji za to, da se žene osvobodijo težkih duhamornih gospodinjinskih skrbi, ker se žene nove Jugoslavije odpirajo drugačni ekonomski in socialni pogoji, kot jih je imela v stari Jugoslaviji, ker se žene nove Jugoslavije vključujejo v ekonomsko in socialno življenje z zavestjo, da kot polnovredni član pomagata graditi socializem.

Zatem je tov. Zima Vrščajeva prikazala velike uspehe, ki smo jih na vseh področjih dosegli po osvoboditvi. Nadaljevala je:

Žena in mati vse te uspehe in pridobitve še bolj občuti, ker je ona tista, ki skrbi za družino in nosi večjo težo teh skrbi sama na svojih ramenih. Jugoslovanska mati ugotavlja ob svojem prazniku, da ljudska oblast izpolnjuje zakone, ki se tičejo otrok in da z novimi uredbami iz dneva v dan izboljšuje položaj otrok.

Kateri materi se ne zbudi čustvo zadovoljstva in olajšanja ob vsem tem? Katera žena Jugoslavije še lahko poudrži v to, da je nastopila srečna doba za razvoj družine? Hkrati pa, kateri ženi in materi ob vsem tem ne raste čuh odgovornosti za vzgojo naše mladine v duhu nove Jugoslavije, v duhu socializma, kar je kot eno izmed temeljnih nalog naložil naši ženski organizaciji na II. kongresu maršal Tito!

Se eno veliko ugotovitev moramo na današnji dan pribiti, to je revolucionaren dvig politične zavesti naših žena. O tem, kako sodijo o ljudski oblasti naše žene, kako ljubijo novo Jugoslavijo, kako so zaupanje imajo v Osvobodilno fronto, pričajo zlasti poslednje volitve v krajevni ljudske odbore. Skoraj po vsej Sloveniji, vsaj v veliki večini, se je število žena odbornikov v organih ljudske oblasti povečalo. Naj navedem samo primer Ljubljane, kjer je bilo lani v krajevnih odborih 9 žena, letos pa jih je skupno z namestnicami 103.

In vendar se s temi uspehi ne moremo zadovoljiti. Še je mnogo žena, ki

stoje ob strani pri naših naporih za izvedbo plana, še so žene, ki se še niso vključile v politično in gospodarsko življenje naše države. Velika naloga naše ženske organizacije je prav ob letošnjem 8. marcu, da najde novih oblik in načinov, kako pritegniti še te žene v naše skupno državno življenje.

Ze II. kongres, ki se je vršil v pomembnem času, ob koncu prvega leta petletke, nam je jasno nakazal naloge v bližnji bodočnosti. Naložil nam je, da se še temeljiteje lotimo planskih nalog drugega leta petletke, da vključimo še večje število žena v produkcijo. V tem pogledu imamo razveseljive rezultate. V Sloveniji je med delavke, ki so zaposleni v industriji, 39 % žena. Vsekakor lepo število, vendar mnogo premajhno, da bi zmogli nadaljnje delo pri izgradnji socializma. Žene so dragocena rezerva naše delovne sile. In zato leži poleg nalog, ki jih imajo v tem pogledu sindikati, velika naloga prav na organizaciji AFŽ, da se loti sistematičnega vključevanja žene v produkcijo, v vse tiste poklice, ki bi jih lahko vršila žena in bi s tem pridobili težke delavce za težji posel.

S ponosom ugotavljamo na današnji dan, da imamo tudi med ženami delavke novega tipa — to je udarnice, novotorkerice, racionalizatorke. V Sloveniji je okoli 1800 udarnic, med njimi 72 dvakratnih in 27 trikratnih. Tovarišica Babnik Kristina in Bradešček Alojzija, predilki v škofjeloški predilnici, pa sta racionalizatorki. Jugoslavija se ponosa celo s sedemkratno udarnico Nadeždo Ljubojević. To je velik dokaz za to, da naše delavke razumejo delovni polet novega časa in da se bo ta polet še povečal, če bomo sistematično pristopili k delu in če bomo, kar je glavno, nudili našim delavkam vse možnosti razvoja pri njihovi kvalifikaciji. Imamo lepe uspehe v pogledu kvalifikacije žena, vendar pa imamo tudi primere, s katerimi se ne moremo pohvaliti. Na primer mesto Maribor; kljub svojem industrijskemu značaju, kljub temu, da dela v mariborskih tovarnah veliko število žena, je med njimi kvalificiranih zelo nizek procent.

So tudi primeri, kjer nismo dovolj izboljšali položaja delavke kot matere. Higijensko zaščito delavke matere moramo v tem letu mnogo izboljšati, če hočemo vključiti nove množice žena v produkcijo. Največje važnosti pri tem pa je vprašanje zaščite otrok delavke v času, ko je ona na delu. Ogromno bi se povečalo število naših delavk, če bi imele več otroških ustanov, več jasli, več domov igre in dela. V Sloveniji smo, kar se tiče domov igre in dela, dosegli nekaj uspehov, saj jih imamo 54. K vprašanju jasli pa smo prav gotovo vse premalo odločno pristopili. Ni to stvar samo sindikatov; tu je odločilna tudi zavest naših delavk, da bodo same bolj aktivno sprotile to vprašanju, da se bodo tako lažje posvetile delu v produkciji. Sleherni delavki mora namreč postati jasno, da je njeno sodelovanje v produkciji v korist ne samo njej sami, ne samo našemu planu, temveč da je tudi močan činitelj pri vzgoji nje same in zlasti pri vzgoji njenih otrok. Šele tista žena, ki polnovredno dela v skupnem delu, bo lahko dobra vzgojiteljica svojih otrok, ki jih bo vzgajala v takem duhu, kakor je to postavil pred nas maršal Tito na II. kongresu AFŽ Jugoslavije.

Zato si moramo prav v pogledu zaščite delavke kot matere ob današnjem prazniku postaviti nove obveznosti in jih v čim krajšem času izpolniti.

Žene kmetice se ob današnjem prazniku obvezujejo, da bodo v še večji meri pomagale pri rekonstrukciji kmetijstva, da bomo čimprej popravili, kar smo v preteklem letu zamudili, ko nismo popolnoma izpolnili kmetijskega plana. Zato ima kmečka žena še večje naloge, kakor jih ima delavka. Dvigniti zaostalo kmečko proizvodnjo, dvigniti hektarski donos, potom zadržati racionalizirati kmetijstvo, to so naloge, ki čakajo našo kmečko ženo v prihodnjem letu. Predvsem je velika vloga žene pri razvoju našega kmečkega združništva.

Tudi ženam intelektualkam nalaga 8. marec letošnjega leta izrazito nove naloge. Poleg tega, da naj iz dneva v dan izboljšujejo svoje delo, ki ga opravljajo, naj kot prostovoljne delavke pomagajo ne samo na gradiliščih, temveč tudi pri računovodstvu in ostalih pisarniških delih pri zidavi združnih domov in drugih gradiliščih, kjer so ljudje še neizkušeni in se šele učijo. Delo intelektualk letošnjega leta naj bo poučevanje novih delovnih moči, vpeljavanje novih strokovnjakov v razne usmke poklice. Učiteljici na vasi nalaga letošnje leto mnogo večjo skrb za družinsko vzgojo otrok, sodelovanje pri združnem življenju in podobno.

Vse to, kar smo našli, z eno besedo pomeni — pomagati graditi socializem in s tem utrjevati položaj nove Jugoslavije, utrjevati položaj vseh demokratičnih držav na svetu in hkrati pomagati vsem demokratičnim silam v tistih deželah, ki se še danes bore za svobodo svojih narodov in za demokratične svobosčine.

S tem pa rušimo pozicije tistih elementov, ki hočejo zanetiti novo vojno, da bi si ohranili svoje izkoriščevalske pozicije. Mi vemo, da so vladajoče klikke v Ameriki na čelu te gonje na novo vojno in da imajo v Evropi in drugod svoje plačane hlapce. Zato žene Jugoslavije ob današnjem dnevu še prav posebno pozivamo ameriške žene, naj dvignejo svoj glas proti tistim, ki hočejo v času, ko so rane iz preteklo vojne še sveže, zanetiti nov svetovni požar. Zgrajamo se nad takimi razsodbami, kakršna je bila pred nedavnim v Nürnbergu, kjer so največji vojni zločinci prejeli namesto pravične kazni — zadoščemje. Na kongresu AFŽ Jugoslavije smo manifestirale svojo solidarnost z ljudstvom Grčije, ki je žrtev ameriškega imperializma in ki se v težkih prilikah že osmo leto bori za svojo svobodo. Me protestiramo proti poizkusu krščanske demokratske De Gasperije vlade, proti poizkusu Vatikana, ki roko v roki z ameriškim imperializmom skuša prisiliti italijansko ljudstvo že pred volitvami na kolena in s tem onemogočiti svobodno volitve v Italiji.

Na današnji dan pozivamo žene vseh narodov, naj se bore proti vsem tistim, ki rušijo svetovni mir, naj razkrinkujejo vojne hujskače, naj razgaljujejo tiste, ki hočejo, da se ponovi klanje otrok, da se ponovno mučijo in krematoriji, da se ponovno množična streljanja, kakor jih pozna naša država, Poljska in zlasti Sovjetska zveza iz časov preteklo vojne.

Danes predstavljajo demokratične žene vseh narodov, ki so združene v MDFŽ, poleg drugih mednarodnih organizacij veliko silo v borbi za mir, za svobodo narodov, za pravične odnose med njimi, za demokracijo v vseh deželah sveta. To ve mednarodna reakcija; pozna to veliko silo, zato jo sovraži, zato poskuša na vse načine, da bi razbila enotnost žene vseh narodov. Poskuša ustanovljati vzporedne mednarodne ženske organizacije. Osnovala je takozvano Svetovno antantno za mir, ki pa kljub svojemu bobnečemu imenu nima v svojem programu borbe za mir, borbe proti fašizmu, borbe za uvrstitve demokratičnih svobod. Druga taka organizacija, takozvana Meščanska in socialna unija žena v Parizu, ima v svojem programu omejevanje žena na kuhinjo in cerkev in drugega nič. To organizacijo vodijo žene tistih francoskih državnikov, ki vodijo nam tako znano protiljudsko politiko.

Vsi taki poizkusi, z drugimi mednarodnimi ženskimi organizacijami razbiti enotnost MDFŽ, se razblinjajo v prah spričo dejstva, da obstaja taka organizacija, ki ima v svojem programu geslo borbe za mir, za bratstvo med narodi, borbo proti imperializmu, za svobodo in enakopravnost ljudi in narodov. Razumljivo je, da imajo največji ugled v tej organizaciji prav žene Sovjetske zveze, ki so v borbi proti fašizmu in v borbi za osvoboditev žene največ žrtvovale in uspele.

Razumljivo je, da vrste te borbene organizacije iz dneva v dan naraščajo, da se iz dneva v dan priglašajo za vstop nove in nove nacionalne sekcije. Kajti žene vsega sveta, pa naj bodo to žene demokratičnih, kapitalističnih ali kolonialnih držav, si ne žele ničesar bolj kakor miru v svetu ter resnične demokracije. Zato pomeni ta mednarodna ženska organizacija privlačno silo za vse tiste žene, ki žive v deželah, kjer se še danes bije boj za svobodo, kakor v Grčiji, Kini, Vietnamu, Indoneziji, Španiji. Ta organizacija je privlačna sila za tiste žene, ki žive v deželah zapadne Evrope in ki niso slepe za kričeče nasprotje med svojim položajem in položajem žene v demokratičnih deželah. Mednarodna demokratična federacija žena je privlačna sila za žene kolonialnih držav, kjer žive še vedno v sramotnem, ponižujočem položaju sužnje, kjer velja žena manj kot blago ali živina, kjer prodajajo osemletne deklice v zakon, kjer je umrljivost otrok strahotno velika, kjer je usode otrok lakota, prezebanje, pomanjkanje, kjer se potikajo otroci po ulicah, ne da bi vedeli, kdo jim bo ta dan dal jesti in ne da bi vedeli, zakaj so se rodili.

Vsi ti milijoni žena, ki so združeni v tej močnici mednarodni ženski zvezi, gledajo z velikim upanjem v žene Sovjetske zveze, v žene Jugoslavije in vseh tistih demokratičnih dežel, ki grade novo demokracijo. One pričakujejo pomoči od nas. Me pa, ki smo tako srečne, da živimo v deželi porajajočega se socializma, vemo, da ne more biti miru med narodi, dokler obstajajo na svetu žarišča novega fašizma. Prav zato, ker smo v tej mednarodni organizaciji združene napredne žene vsega sveta, ki hočemo sodelovati

Brzcojavke z II. kongresa Društva za kulturno sodelovanje Jugoslavije z ZSSR

PREDSEDNIKU MINISTRskega SVE-TA ZSSR GENERALISIMU JOSIPU VISARIONOVICU STALINU,

Moskva-Kremelj.

Društvo za kulturno sodelovanje Jugoslavije z ZSSR, ki izpolnjuje svojo nalogo — krepi prijateljstvo med bratskimi narodi Sovjetske zveze in Jugoslavije, čigar ste Vi najboljše posebej, Vam pošilja tople pozdrave ter želi najboljšo zdravje in dolgo življenje v dobrobit naših narodov in vsega svobodoljubnega človeštva.

Predsednik: Boris Ziberl

MARŠALU JUGOSLAVIJE JOSIPU BROZU - TITU

Društvo za kulturno sodelovanje Jugoslavije z ZSSR pošilja s svojega II. kongresa prisrčne pozdrave Vam, nosilcu borbe, ki je prinesla narodom Jugoslavije svobodo in vsestransko omogočila

kulturno sodelovanje z bratskimi sovjetskimi narodi.

Zagotavljam Vas, da bomo še nadalje z izpolnjevanjem svojih nalog prispevali za razcvet naše domovine in krepitev kulturnih stikov s Sovjetsko zvezo — z branikom miru in razmnoževalcem nove socialistične kulture.

Predsednik: Boris Ziberl.

VSEZVEZNEMU DRUŠTVU ZA KULTURNE STIKE S TUJINO

V imenu udeležencev II. kongresa Društva za kulturno sodelovanje Jugoslavije z ZSSR toplo pozdravljamo upravni odbor in člane VOKS-a ter se jim zahvaljujemo za podporo, ki so nam jo vselej nudili. Prepričani smo, da bomo s skupnimi napor pri kulturnem sodelovanju med našimi narodi pripomogli k utrditvi njihovega nerazrušnega bratstva.

Predsednik: Boris Ziberl.

POZDRAVNE BRZOJAVKE CENTRALNEGA ODBORA AFŽ JUGOSLAVIJE OB 8. MARCU

Beograd, 7. marca. (Tanjug.) Centralni odbor AFŽ Jugoslavije je poslal ob 8. marcu tele brzcojavke:

»Antifašističnemu komiteju sovjetskih žena

Ob proslavi 8. marca sprejmite naše prisrčne čestitke. Iz vsega srca vam želimo mnogo uspehov pri ustvarjanju velikanskih nalog vaše petletke ter nove zmage v borbi za utrditev miru in demokracije na svetu. Vaš vzled navdihuje jugoslovanske žene ter žene vsega sveta pri njihovem delu ter v njihovi borbi.

Jugoslovanske žene slavijo 8. marec v znamenju borbe za izpolnitev petletnega plana, ker se zavedajo, da bodo s tem prispevale k utrditvi miru in demokracije na svetu.

»Mednarodni demokratični federaciji žena v Parizu.

Sprejmite naše iskrene čestitke ob mednarodnem dnevu žena. Jugoslovanske žene slavijo 8. marec pri izpolnjevanju nalog petletnega plana, ki je gospodarska podlaga za neodvisnost naše države, ter v znamenju borbe proti vojnim hujskačem. Ker se zavedajo, da grade svojo demokratično republiko in prispevajo k utrditvi demokracije na svetu, prisegajo, da se bodo še nadalje dosledno borile z vsemi naprednimi ženami sveta v Federaciji proti vsem hujskačem in netilecem vojne, za mir, demokracijo in srečo človeštva.

Prav tako so bile poslane brzcojavke ženam Češkoslovaške, Poljske, Rumunije, Madžarske in Amerike.

GO AFŽ Jugoslavije je prejel pozdrave žena Sovjetske zveze, Rumunije in Albanije

Beograd, 7. marca. (Tanjug.) Ob 8. marcu — mednarodnem dnevu žena — je prejel Centralni odbor AFŽ Jugoslavije pozdravne brzcojavke, ki so jih poslale organizacije žena Sovjetske zveze, Rumunije in Albanije. Brzcojavke se glase:

»Drage sestre! Antifašistični komite sovjetskih žena iskreno čestita ženam FLRJ k mednarodnemu dnevu žena. S svojo neustrašno borbo med vojno in svojim samopozornim delom pri obnovi domovine v povojnem času so si junaške žene Jugoslavije za vedno pridobile ljubezen in spoštovanje sovjetskih žena. Jugoslovanskim ženam, aktivnim borkam za mir, želimo iz vsega srca nadaljnjih uspehov v njihovi dejavnosti v korist države in za srečo jugoslovanskega ljudstva.

Nina Popova, predstavnica Komiteja.

»Ob proslavi 8. marca so misli 1 milijona 300.000 žena, ki so zbrane v Demokratični zvezi rumunskih žena, pri jugoslovanskih sestrah. Ista vztrajnost v borbi za mir, svobodo in napredek naše države ter srečo in varnost naših otrok

nas družiti z jugoslovanskimi ženami in materami. Okrepile bomo naše vrste zaradi utrditve in procveta naše mlade ljudske republike ter zaradi miru in demokracije naših dveh držav. Združimo se v Mednarodni demokratični fronti žena zaradi borbe proti imperialističnim izživalcem vojne in za svobodo naših narodov!

Naj živi 8. marec — mednarodni dan žena! Zivela Antifašistična fronta žena Jugoslavije! Naj živi Mednarodna demokratična organizacija žena!

Zveza demokratičnih žena Rumunije.

»Ob proslavi 8. marca pozdravljamo v imenu albanskih žena naše jugoslovanske sestre. Po zaslugi bratstva in enotnosti našega naroda z narodi Titove Jugoslavije bodo albanske žene proslavile 8. marec z novimi uspehi pri izgradnji države in novega življenja. Albanske žene bodo v novele in utrjevale to bratstvo in enotnost ter vzgajale svoje otroke, naj s pokolenja na pokolenje čuvajo in razvijajo bratstvo in enotnost naših narodov.

Glavni odbor Zveze žena Albanije.

SVEČAN MITING OB 8. MARCU V BEOGRADU

Danes je bil v Beogradu svečan miting ob 8. marcu — mednarodnem dnevu žena. Na svečano okrašenem trgu se je zbralo nad 60.000 ljudi, ki so navdušeno vzklicali novi mednarodni solidarnosti žena in njihovi čvrsti povezanosti v borbi za mir.

Ob 11. dopoldne so prispele na tribuno voditeljice Antifašistične fronte žena, članice Glavnega odbora AFŽ Cana B-

in že aktivno sodelujemo v borbi za svetovni mir, smo z velikim veseljem sprejete poziv Federacije ob letošnjem 8. marcu, ki ga je poslala vsem ženam in materam sveta, naj se borimo za očuvanje miru.

Letošnji 8. marec praznujemo vedoč, da so se po zaslugi ameriškega imperializma mednarodni odnosi zostrili, vendar v zavesti, da je samo eno sredstvo proti nevarnosti novih vojn: to je žilava borba za izgradnjo socializma, živa borba proti vojnim hujskačem, proti sovražni-kom demokratičnega razvoja narodov, proti vsem tistim, ki nam kratijo naše pravice in hočejo zanetiti novo vojno. Proslavljamo ga v zavesti, da so demokratične sile v svetu s Sovjetsko zvezo na čelu tako močne in da je borbeno povezanost med ženami vsega sveta v njihovi težnji za mirom tako močna, da ne bo uspelo vojnim hujskačem doseči njihovega podlega cilja, da bi vzgali novo svetovno klanje.

bovič, Mitra Mitrovič-Djilas, Minka Minič in druge. Na tribuni so bili tudi predstavniki množičnih organizacij Beograda Rato Dugonjič, sekretar Izvršnega odbora Ljudske fronte Beograda, predsednik Glavnega odbora Enotnih sindikatov Srbije Dušan Petrovič, predsednik mestnega odbora Ljudske mladine Danilo Purić in drugi. Navzoč je bil tudi Franchon Benoit, generalni sekretar francoske federacije dela, ki je te dni v Beogradu.

V imenu mestnega odbora AFŽ je miting otvorila Judita Alargič, nakar je spregovorila Milka Minič. V svojem govoru je podčrtala delo žena Jugoslavije v borbi za uvrstitve miru v svetu in napore naših žena v borbi za izpolnitev petletnega plana. V svojem govoru je ostro obsodila propagando vojnih hujskačev, ki žele, da bi ponovno prišlo do vojne in ki nočejo mirne in bratske solidarnosti med narodi. Ob zaključku svojega govora je Milka Minič pozdravila vse napredne in demokratične žene, ki se po svetu bore za neodvisnost in čast svojih dežel proti vladajočim klikam in tujim imperialistom.

Za Milko Minič je govoril predsednik Enotnih sindikatov Srbije Dušan Petrovič, v imenu mater padlih borcev za svobodo pa Gvardana Cetković, mati narodnega heroja Jelene Cetković. Zadnji govornik je bila »demokratična udarnica Matilda Paruh.

II. KONGRES DRUŠTVA ZA KULTURNO SODELOVANJE JUGOSLAVIJE Z ZSSR

Sodelovanje s Sovjetsko zvezo je danes neločljiv del vsega družbenega življenja v Jugoslaviji

je v svojem govoru rekel predsednik Boris Zihlerl

V soboto popoldne se je začel v Beogradu v »Domu sovjetske kulture« drugi kongres Društva za kulturno sodelovanje Jugoslavije z ZSSR.

Prisostvovala sta zastopnika Prezidija Ljudske skupščine FLRJ dr. Ivan Ribar s podpredsednikom Josipom Rusom, dalje predsednik Zveznega sveta Ljudske skupščine FLRJ dr. Vladimir Simić, predsednik vlade LR Bosne in Hercegovine Rodoljub Čolaković, minister za rudarstvo FLRJ Bane Andrejev, predsednik Komiteta za kulturo in umetnost pri vladi FLRJ Vladislav Ribnikar, predsednik Komiteta za šole in znanost pri vladi FLRJ Marjan Stilič, predsednik CO Enotnih sindikatov Jugoslavije Djuro Salaj, zastopnik Jugoslovanske armade ge-

nerallajtnant Otmar Kreačić, predsednik Akademije znanosti dr. Aleksander Belić, člani vlad ljudskih republik Srbije in Hrvatske, delegati društva iz ljudskih republik, zastopniki množičnih organizacij, javnega in kulturnega življenja. Nadalje so kongresu prisostvovali poslanik ZSSR Anatolij Josipovič Lavrentjev s člani poslaništva in zastopnik Vseslovenskega društva za kulturne stike s tujino (VOKS) za Jugoslavijo A. N. Kalinin.

Kongres se je začel z nagovorom predsednika Društva za kulturno sodelovanje Jugoslavije z ZSSR Borisa Zihlerla. Po izvolitvi delovnega predsedstva, verifikacijskega in kandidacijskega odbora je spregovoril predsednik Boris Zihlerl.

jonske množice državljanov naše dežele, prežetih z voljo, da utrdijo in razširijo velike demokratične pridobitve naše narodnoosvobodilne borbe. Sodelovanju in zavezanosti s Sovjetsko zvezo je posvečena peta točka programa Ljudske fronte Jugoslavije, sprejete na prvem kongresu, avgusta 1945. Ta odstavek se glasi: »Ljudska fronta je prepričana, da bomo našo neodvisnost in vse druge pridobitve naše narodnoosvobodilne borbe mogli najbolje obrvarovati in da se bomo najbolj zanesljivo izognili novi nevarnosti imperialističnega zavojevanja, dokler smo bratsko povezani z veliko Sovjetsko zvezo in dokler se naslanjamo na njeno iskreno prijateljstvo in nesebično pomoč.« V imenu sodelovanja in zavezanosti s sovjetsko deželo kot osnovo naše zunanje politike je Komunistična partija Jugoslavije, inspirator in organizator narodnoosvobodilnega gibanja in junaških dejanj jugoslovanskih narodov v borbi za zgraditev nove socialistične Jugoslavije, vodila svojo borbo.

Ta značaj naše države, naših ljudskih oblasti in vsega političnega življenja v novi Jugoslaviji določa delokrog in posebne delovne oblike našega društva.

Ustanovitelji Društva za kulturno sodelovanje Jugoslavije z ZSSR si niso leta 1945, zastavili naloge, da bi zbrali v društvu vse, ki v naši deželi ljubijo Sovjetsko zvezo. Če bi si zastavili takšno nalogo, bi bilo treba ustanoviti enako organizacijo, kakršna je Ljudska fronta, z ustreznim aparatom. Ustanovitelji našega društva si prav tako niso zastavili naloge, da bi se v društvu osredotočilo vse delo na propagando za Sovjetsko zvezo, v gojitvi ljubezni do sovjetske dežele med množicami. Brez takšne naloge si dandanes ne moremo misliti nobene množične organizacije v Jugoslaviji: sindikati, mladinske organizacije, ženske organizacije, kmečke kulturne in zadržne organizacije — vse so med svojimi nalogami naglasile tudi to nalogo.

Kaj je potemtakem posebna naloga našega društva? V pozdravnem govoru na prvem kongresu Društva za kulturno sodelovanje z ZSSR je tovariš Dijas definiral društveno vlogo kot enega pomembnih instrumentov za uresničevanje naše državne politike, ki je usmerjena k nadalje večjemu utrjevanju stikov s Sovjetsko zvezo. Naše društvo mora biti instrument za utrjevanje kulturnih stikov med našo državo in ZSSR.

V našem društvu se združujejo aktivisti naše kulturne fronte, delavci naše znanosti, umetnosti, publicistike in novinarstva, da bi s svojim delom in njem prispevali svoj delež za uresničevanje naporov naših državnih prosvetnih ustanov, ki si prizadevajo poglobljati kulturne stike z ZSSR. Pri tem lahko nudijo veliko pomoč našemu zveznemu komiteju za kulturo in umetnost, našemu zveznemu komiteju za šole in znanost, našim republikanskim prosvetnim ministrstvom, komisijam za film in radio, za fizikulturo in šport itd.

Člani našega društva morajo seznanjati naše ljudstvo s kulturnimi pridobitvami ruskega naroda in drugih sovjetskih narodov, popularizirati sovjetsko književnost, sovjetsko znanost, sovjetsko glasbo itd., da bodo utrjevali stike z zastopniki vseh panog kulturne delavnosti v Sovjetski zvezi.

Med pomembne naloge našega društva spada, da seznanijo sovjetske ljudi, predvsem sovjetske kulturne delavce z našimi kulturnimi pridobitvami, z našo kulturno preteklostjo in sedanostjo, z vršanjem naše znanosti in umetnosti.

Vse te naloge določajo pravila našega društva, ki so bila sprejeta na prvem kongresu leta 1946.

Iz poročila društvenega upravnega odbora bo razvidno, koliko je društvo v razdobju med dvema kongresoma izpolnilo svoje naloge.

Bodoči upravni odbor bo moral posvetiti posebno pozornost koordinaciji društvenega dela z našimi državnimi prosvetnimi ustanovami. Moral bo aktivirati in po potrebi reorganizirati sekcije, ki so doslej obstajale po večini le na papirju, medtem ko so njihove najbolj pereče naloge izpolnjevali po redakcijah naših izdaj ali z administrativnim društvenim aparatom. Zlasti bo treba aktivirati sekcijo za seznanjanje sovjetske znanosti z našimi kulturnimi pridobitvami; ta sekcija doslej s svojim delom ni niti daleč ustrezala tistemu zanimanju, ki ga kažejo za problematiko nove Jugoslavije sovjetski ljudje, sovjetski znanstveniki in kulturni delavci sploh ter ustanove sovjetske znanosti in umetnosti. Društvo se tudi v prihodnje kakor doslej ne bo spuščalo v delavnost takšnega značaja, ki bi bila na splošno enaka s delom naših množičnih organizacij, dnevnega in periodičnega tiska; osredotočiti se mora na vršanje, ki je posebna naloga našega društva kot Društva za kulturno sodelovanje Jugoslavije z ZSSR.

Naše društvo ima pomembno vlogo na enem sektorju naše vsedržavne in vseljudske politike bratstva z močno Sovjetsko zvezo, na sektorju vzajemne izmenjave kulturnih dobrin jugoslovanskih in sovjetskih narodov, na sektorju njihovega duhovnega opozovanja.

V času, ko kolovodjo sodobne reakcije, ameriški imperialisti, mobilizirajo proti kulturi in napreduku vse sile srednjeveškega mračenja, se morajo jugoslovanski kulturni delavci, ki se ravna po mislih in stremiljenjih naših ljudskih množic naše dežele, še tesneje povezati s sovjetskimi kulturnimi delavci ter utrjevati svetovno fronto kulture in napredka. Naše društvo mora posvetiti vse svoje sile za izpolnitev te naloge. Pri tem

Celovski ordinariat podpira potujčevanje na Koroškem

Slovenskim duhovnikom je preporučeno zahtevati slovenske šole

Odredba, s katero je celovski ordinariat v februarju t. l. preporučal slovenskim duhovnikom razpečavati Mohorjeve knjige, ni edini primer, kako koroške cerkvene oblasti poskušajo na vsak način odtujiti koroško ljudstvo. V članku, ki ga je objavilo glasilo Slovenske Koroške »Slovenski Vestnik« od 27. II. 1948. »Cerkvena politika ob jezikovni meji, je podanih nešteto dokazov, kako načrtno je v dobi od leta 1849, do danes pomagalo škofijstvo v Celovcu pri pomemčevanju slovenskega prebivalstva na Koroškem.

Tudi danes ni prav nič drugače in se celovski ordinariat ni odrekal velikemu nemškemu programu koroškega nemškega duhovnika Vincenca Rizzija, ki je oblikoval vsenemški program v načelnem članku, objavljenem 3. julija 1849. v »Klagenfurter Zeitung«, v katerem je zahteval: »Trst in pot v Trst mora imeti Nemčija, ker je Trst njeno edino južno pristanišče.« Za uresničitev tega programa morajo Slovenci kot žrtve izginiti!

Kako nadaljuje škofijstvo germanizacijo v cerkvi, dokazujejo sledeče slovenske župnije, na katerih je ordinariat na-

mestil nemške duhovnike med njimi večje število rajhovcev, ki ne obvladajo slovenskega jezika ali se ga nečje posluževati. Te so: Borlje, Borovlje, Čače, Domačele, Grabštajn, Grebnj Krčanje, Otmanje, Otok Podkloster, Pokrče, Ruda, Slov. Smihel, Strmec, St. Jakob ob cesti, St. Jurij na Vinogradih, St. Pavel v Ziljski dolini, St. Tomaž, Timenica, Vetrinj, Vrata, Vrba, Vobre. V teh župnijah se poučuje tudi verouk samo v nemščini. Dvojezičnost pa je upeljal ordinariat v sledečih slovenskih župnijah: Blače, Loga ves, Smarjeta pri Pliberku, St. Stefan v Ziljski dolini in še na drugih.

Sedaj pa so dobili slovenski duhovniki direktivo sodalitate, ki jo vodi dr. Blumel kot ekspozent škofijstva, da ne smejo podpisati nobene spomenice, v kateri koroški Slovenci zahtevajo slovenske šole.

Tudi ta ukrep celovskega ordinariata je uvrstiti v niz ukrepov izvajanja velike nemške germanizacijskega programa in razbijanja enotnosti koroških Slovencev ter njihove oddvojitve od matičnega naroda in matične države. —er.

BREZPRAVNOST KOROŠKIH SLOVENCEV

Avstrijski zunanji minister dr. Gruber je na mednarodnih konferencah pri razpravljanju o mirovni pogodbi z Avstrijo ob raznih prilikah trdil, da so koroški Slovenci glede rabe slovensčine pri avstrijskih oblasteh in uradih na Koroškem enakopravni z nemškimi prebivalstvom. Tako politične kakor sodne oblasti zavračajo slovenske vloge in celo poštni uradi nečje znati slovensko. K neštetim dokazom lahko navedemo še enega, ki se je pred kratkim pripetil:

Občinski odbor Kmečke zveze za Slovensko Koroško v Borovljah je naslovil na sekretariat Kmečke zveze v Celovcu pismo s slovenskim naslovom. Pismo ni prišlo na naslovljeno mesto, pač pa ga je dobil čez nekaj dni vrnjena s pripombo »Angabe des Bestimmungsortes ungenuegend«. Naslov so glasi: Sekretariat Kmečke zveze za Slovensko Koroško, Celovec, hotel Črni orel 1-7.

Ta primer dokazuje, da poštni uradniki sicer znajo slovenski, ki ga namerno nečje razumeti. Če so znali vrniti pismo, bi ga lahko tudi dostavili na pravi naslov. Ime in naslov Kmečke zveze v Celovcu sta poštnim uradom gotovo dobro znana, ker dnevno sprejema številna pisma in pritožbe po pošti, ki govorijo o gospodarskem pritisku nacističnih in šovinističnih uradnikov.

Očitvijo zasledujejo poštni uradi pri tem ne samo izločitev slovensčine iz javne uprave, ampak hočejo preprečiti, da bi Slovenska kmečka zveza v Celovcu zvedela za konkretne primere gospodarskega zatiranja koroških Slovencev in da bi te pritožbe prišle v javnost.

Kongres antifašistk v Trstu

Trst, 7. marca. (Tanjug). V dvorani pomorske postaje v Trstu se je začel danes kongres Zveze slovenskopolitajnskih antifašistk STO-ja. Na kongresu je navzočih 900 delegat in 600 gostov.

V imenu tržaških antifašistk je pozdravila delegatke in predstavnice demokratičnih strank organizacij in ustanov Marija Bernetič. Ostro je razjavila ravnanje angloameriških okupacijskih oblasti, ki so prepovedale prihod predstavnic tujih antifašističnih organizacij.

V častno predsedstvo kongresa so izvoljeni izvršni odbor mednarodne federacije žena, članice tujih delegacij, ki so jim okupacijska oblastva prepovedala udeležbo na kongresu, ter predstavnice demokratičnih žensk Grčije, Španije in Kitajske.

V POSVETOVALNEM ORGANU OKUPACIJSKIH OBLASTI SME ZASTOPATI SLOVENCE SAMO OF

Trst, 7. marca. (Tanjug). Informacijski urad angloamerike okupacijske vojske uprave je izdal poročilo o sestanku članov coneškega sveta, občinske uprave in predstavnikov okupacijskih vojaških uprav. Na sestanku so razpravljali o ustanovitvi posvetovalnega organa, ki bi zastopal interes večine tržaškega prebivalstva v upravi angloamerike cone STO-ja.

V zvezi s tem poročilom poudarja »Primorski dnevnik«, da se je okupacijska vojaška uprava doslej prizadevala, da ne bi sodelovali s predstavniki slovenskih in italijanskih demokratičnih množic v javni upravi. List poudarja da se lahko funkcije posvetovalnega organa razširijo brez udeležbe predstavnikov demokratičnih političnih organizacij, to se pravi, brez udeležbe predstavnikov Osvobodilne fronte, Komunistične partije in SIAU. »Primorski dnevnik« poudarja, da ne more zastopati Slovencev v posvetovalnem organu nihče drug razen predstavnikov Osvobodilne fronte.

Slovensko-hrvatska prosvetna zveza v Trstu je poslala okupacijski vojaški upravi protestno pismo zaradi imenovanja Ermanda Crevattia za predstavnika Slovencev v šolskem svetu okupacijske vojske uprave v Trstu. Zveza poudarja v pismu da je Ermando Crevatti, učitelj v šoli na Miljah, po narodnosti Italijan in da zategadelj ne more poznati vprašanih

bo uživalo podporo vsega našega ljudstva, njegovih množičnih organizacij, njegovih oblasti.

Zivel neuničljivo zavezanostjo med novo Jugoslavijo in veliko Sovjetsko zvezo!

Zivel veliki prijatelj naših narodov, modri voditelj sovjetske dežele generalisim Stalin!

Zivel inspirator vsestranskega sodelovanja jugoslovanskih narodov z narodi Sovjetske zveze maršal Tito!

Končno je bila prebrana brojavka, ki jo je poslal predsednik Vsesozveznega društva za kulturne stike s tujino v Moskvi Vladimir Kamenev.

Včeraj se je kongres nadaljeval.

Zaradi dogodkov na Koroškem se spričo zasedanja namestnikov zunanjih ministrov v Londonu vabi vse Mariborčane na veliko PROTESTNO ZBOROVANJE, ki ga sklicuje Osvobodilna fronta ob sodelovanju Kluba koroških Slovencev in vseh množičnih organizacij v torek, dne 9. t. m. ob 20. uri v dvorani FD Poleta v Mariboru.

GOVOR BORISA ZIHERLA

»Tovariši in tovarišice!

Dogodki na svetu in v naši državi med razdobjem prvega kongresa Društva za kulturno sodelovanje Jugoslavije z ZSSR so med jugoslovanskimi narodi še bolj utrdili spoznanje o neločljivi povezanosti njihove dežele z veliko deželo zmagovalnega socializma.

Med tem časom je postala povsem očitna povojna razdelitev sveta na dva tabora, na imperialističnega in protidemokratičnega ter na demokratičnega in protimperialističnega. To dejstvo nima le političnega ali ekonomskega pomena. Ima prav tako tudi velikanski kulturni pomen. Od izida boja med tema dvema taboroma je odvisna usoda kulture in splošnega napredka človeštva. Dva tabora — to sta prav tako tudi dve kulturi: na eni strani kultura umirajočega gnilega sveta, sveta kapitalizma, na drugi strani kultura rastočega sveta, polnega življenjske volje in radosti, sveta socializma.

Ob primerjavi teh dveh taborov, teh dveh kultur še lažje ocenimo svetovno zgodovinsko kulturno vlogo Sovjetske zveze.

Kaj glede kulture pomeni protidemokratični tabor, ki mu je na čelu ameriški imperializem? Pomeni popolno negacijo kulturnih tradicij zahodne Evrope in da bi se evropski zahod spremenil v ameriški divji zapad. Da bi si ameriški imperializem podredil ekonomsko in politično evropske in druge narode, vodi premissileno politiko duhovnega zasuševanja, splošne demoralizacije svojih žrtev. V ta namen mobilizira vse sile mračenja, zaostalosti in praznoverja: kuklučkanovščina in lynch sta združena s hitlerjevskim sovraštvom proti človeku, z Vatikanom, obskurantizmom in s španjsko inkvizicijo. V ta namen navdihuje in mobilizira vse dekadentno literaturo v Franciji, Angliji in drugih kapitalističnih deželah, razne Sartre in Celine, ki opevajo zločin in izdajo, razkrajajo in smrt. Prizadeva si presaditi v gledališča in kinematografe po svetu »duh Hollywooda«, to se pravi, da bi jih spremenil v zavode za množično vzgojo gangsterjev in ubijalcev. Prizadeva si podrediti vso znanost za strahotno nalogo množičnega iztrebljanja ter uničevanja.

Tabor imperialistov je tabor sovražnikov kulture.

Kaj glede kulture pomeni demokratični tabor, ki mu je na čelu Sovjetska zveza? Pomeni apoteozo kulturnega ustvarjanja preteklosti, preraščanja kulturnih tradicij v izhodno točko za graditev nove vsečloveške kulture, nacionalne po obliki in socialistične po vsebini. Pomeni, da se številne dežele, ki so prejšnje čase veljale kot zaostale, spreminjajo v najnaprednejše dežele sveta. Pomeni, stremiljenje naprednih ljudi vseh dežel, znanstvenikov, pisateljev, pesnikov, likovnih umetnikov in navadnih ustvarjalcev gmotne podlage za vsako kulturo, delavcev in kmetov.

Proces uresničevanja prve povojne stalinske petletke v Sovjetski zvezi je ponovno pokazal svetu velikansko prednost socialistične ureditve in ogromne ustvarjalne sile, ki se skrivajo v ljudstvu, ko je osvobodeno kapitalizma. Delovni ljudje Sovjetske zveze so si zastavili nalogo, da izpolnijo veliki plan za obnovo dežele, ki je bila opustošena med vojno, in da precej presežejo predvojno raven — v kratkih štirih letih. Ta naloga, ki bi je v kapitalističnih deželah ne bilo mogoče uresničiti, bo v Sovjetski zvezi popolnoma izpolnjena. Uresničevanje te naloge označuje hkrati nove zmage sovjetskih narodov na kulturni fronti.

Ce govorimo dandanes o Sovjetski zvezi kot o deželi najnaprednejše kulture, ne upoštevamo le dejstva, da se ta dežela gradi na temeljih znanstvenih ugotovitev marksizma-leninizma, tega vrhunca družbene vede. Sovjetska zveza, ki je zgrajena na tseh dognanjih, dandanes prednjači v vseh panogah kulturne delavnosti.

Medtem ko je sodobna buržoazna kultura v kapitalističnih deželah ločena z nepremostljivim prepadom od velikega kulturnega izročila teh dežel, sovjetska kultura prevzema in presnavlja vse, kar je dragoceno in veliko, ne le v zgodovinski kulturnega razvoja sovjetskih narodov, temveč tudi v zgodovini človeške misli vseh dežel.

Sovjetska knjiga, sovjetski roman, sovjetska pesem, sovjetska gledališka dela, sovjetski film, sovjetska znanost — vse to je prežeto z duhom, ki je popolno nasprotje tega, kar preveča sodobna buržoazna tako imenovano kulturo. Tam je sovraštvo proti človeku in podžiganje najbolj kanibalških instinktov — tu je pa ljubezen do človeka in vzgajanje najplemenitejših čustev; tam sta razkorj in smrt, tu pa polet, rast in življenje; tam opevajo izdajo in zločin — tu opevajo zvestobo veliki stvari bratstva narodov.

in ustvarjanje novega sveta, opevajo junaška dejanja med bojem in delom; tam so znanstveniki in umetniki ločeni od ljudskih množic in njihovih življenjskih interesov, tu so povezani z ljudstvom, žigar sproščeno ustvarjanje odpira ogromne perspektive na kulturni razvoj.

Pred sto leti je Marx opozarjal, da socializem sicer ne bo ustvaril iz vsakega Rafaela, toda da bo v socializmu vsakdo, ki bo nosil v sebi Rafaela, mogel brez ovir razvijati svoj talent. To je uresničeno v Sovjetski zvezi. Prav to je glavno, da je sovjetska kultura velika, vzvišena nad močvirjem sodobne buržoazne kulture. Ljudstvo je v največji meri postalo tako objekt kakor subjekt kulturnega ustvarjanja.

Ko govorimo o sovjetski kulturi, se ne moremo izogniti velikega kulturnega poslanstva boljševiške Partije med sovjetskim ljudstvom. Številni dokumenti iz zadnjih let pričajo o vsestranski skrbi boljševiške Partije in tovariša Stalina, da bi bila sovjetska kultura zvesta velikim kulturnim tradicijam ruskega naroda in drugih sovjetskih narodov; da bi bila veren izraz svetovnozgodovinskega dogajanja v sovjetski deželi, tistih velikih preobrazb, ki sta jih dežela in človek doživela in jih še doživljata v razdobju po Oktobrski socialistični revoluciji; da bi bila izraz notranjih tendenc sovjetske družbe, stremiljenj po prehodu iz nižje v višjo fazo komunistične družbe.

Vladajoče reakcionarne grupacije v vseh kapitalističnih deželah zavirajo kulturno ustvarjanje, ga usmerjajo v dekadenco, degradacijo, v razkorj. V Sovjetski zvezi pomeni boljševiška Partija kot politični voditelj ljudskih množic, ki so na oblasti, močan zavod za razvoj in napredek v vseh panogah kulturnega ustvarjanja; zasloba je vseh, ki se borijo za resnično ljudsko kulturo, za pravo kulturo proti plitvosti in banalnosti, proti subjektivizmu in formalizmu v znanosti in umetnosti. Obstoj takšnega političnega vodstva je odločilen čimtelj za dejanski razcvet sovjetske kulture.

Sovjetska zveza, ki je na čelu demokratičnega protimperialističnega tabora, je s tem hkrati tudi na čelu borbe za kulturo proti barbarstvu.

Obstoje sovjetskega reda v SZ in povojni razvoj Jugoslavije pomenita nove pogoje za poglobitev in razširjenje kulturnih stikov, ki so obstajali že zdavnaj med jugoslovanskimi narodi in slovanskimi narodi Rusije. Dandanes navezujejo jugoslovanski narod kulturne stike ne le s slovanskimi narodi Sovjetske zveze, temveč tudi z narodi, iz katerih so izšli Rustavelli, Nizami, Navoj in drugi graditelji vsečloveške kulture.

Jugoslavija je po svoji posebni poti stopila k dosegi pravi istega smotra, ki so si ga sovjetski narodi zastavili, ko so leta 1917. ostvarjali prvo delavsko-kmečko državo. Jugoslovanski narodi, ki uporabljajo bogate izkušnje sovjetske dežele in sovjetskega ljudstva pri graditvi socializma, so začeli uresničevati svoj prvi petletni plan za razvoj narodnega gospodarstva ter polagati s tem tudi temelje za novo socialistično kulturo v svoji deželi. Narodne kulture jugoslovanskih narodov imajo prav isto globoko humanistično in napredno vsebino kakor sovjetska kultura.

Isti družbeni smotri, po katerih stremijo ljudske množice in vladi obeh dežel, še bolj povzdigujejo pomen kulturnega sodelovanja jugoslovanskih narodov z narodi Sovjetske zveze. Nudijo pogoje za vsestransko izmenjavo izkušenj pri politični, ekonomski in kulturni graditvi. Sovjetski narodi, ki so že daleč naprej pri uresničevanju socialističnega reda, praksa socialistične graditve v sovjetski deželi — v vsem tem imajo jugoslovanski narodi vir dragocenih nauk, ki jim omogočajo, da se lažje ravna v konkretnih razmerah socialistične graditve v Jugoslaviji.

Sodelovanje s Sovjetsko zvezo je dandanes neločljiv del vsega družbenega življenja v Jugoslaviji. Spoznanje ljudskih množic, da je mogoče pridobljeno svobodo in resnično neodvisnost jugoslov. dežele zagotoviti le s čim tesnejšo povezanostjo s Sovjetsko zvezo in z demokratičnimi deželami na zahodu ter jugovzhodu Evrope, vodi zunanjo politiko jugoslovanske vlade. Z ljubeznijo do Sovjetske zveze in njenega velikega ljudstva je označeno vse družbeno in politično življenje naše dežele in naših narodov. Čustva jugoslovanskih ljudskih množic do dežele socializma dobivajo svoj izraz v vsem jugoslovanskem tisku, v dnevnem in periodičnem, v časnikih, časopisih in knjigah. Bratsko sodelovanje s Sovjetsko zvezo je ena osnovnih točk programa Ljudske fronte Jugoslavije, te največjačnejše politične ustvarilne in zgodovinski jugoslovanskih narodov, ki združuje mili

Naša žena delavka, kmetica, intelektualka — enakopravna graditeljica naše nove družbe

Naše udarnice — borke za izgradnjo socializma in srečne bodočnosti naših otrok

Pri brusilnem stroju stoji črna od težkega prahu, za nazaj zavezano ruto, v širokem predpasniku delavka in udarnica Titovih zavodov »Litostroj« Francka Kozlevčarjeva. Ne preveč visoka, pa krepka ženska je Francka, vdova in mati treh otrok, osemnajstletne pletilje Marije, trinajstletnega Jožeta in enajstletnega Marjana.

Mož Francke Kozlevčarjeve je umrl štiriinštiridesetega leta v bolnišnici. Pred Francko se je postavilo življenje še stokrat bolj težko, kakor ga je preživljala prej, ko je mož še živel. Prej je delal in skrbel za družino oče, čeprav je tudi ona garala. Nenadoma pa je ostala s tremi nepreskrbljenimi otroci sama. Kako preživeti sedaj nje in sebe? Vojna je minila, pa se je lotila Francka poleg postrežništva še raznašanja časopisov. Dve leti je dan na dan navsezgodaj jutraj, ko je ležala preko Ljubljane težka in mrzla megla, hodila od hiše do hiše mimo redkih ljudi, ki so hoteli v jutranjem mraku na delo, z velikim svežnjem časopisov in jih zatikala pod vrata, v nabiralnike na vratih in na stopnišča. Vsako jutro ista pot Predanovičeva ulica, Zaloška cesta, Poljska pot, Ciglerjeva in Marencičeva ulica... Toda vse to, raznašanje časopisov in postrežba preko dneva, ni prinašala dovolj kruha za četrto ljudi... Dve leti se je prerivala tako skozi življenje in vse njegove težave.

Ostajala je na delu čez ure. Skoraj se ni zavedela, kdaj je zaslužila naslov udarnice.

Delo, ki ga Francka opravlja, je zelo naporno. Francka pa ves napor premeta.

Mlada Sonja Oblakova, udarnica z »Mladinske prog« je postala tudi v tovarni udarnica

guje z veselo zavestjo, da ji njeno delo nova država priznava, da so na vsak njen uspeh ponosni vsi tovariši iz tovarne. Francka je v tovarni priljubljena. Izbrali so jo za svojo sindikalno grupno poverjenico.

Nedaleč od Francke dela mlada udarnica Sonja Oblakova kalupe za vlijanje. Debelušno, rdečelično in živahno dekle, ki si je na progi Brčko-Banovič pribrilo pohvalo in priznanje, na progi Samac-Sarajevo pa udarniško značko, je staro komaj šestnajst let. Pol leta dela v tovarni. Po nekaj mesecih pa si je z delom, ki ga opravlja s pravim mladostnim navdušenjem, priborila tudi v tovarni častni naziv — udarnica.

Sonja je doma iz Most. Oče je mizar. Šele pred dvema leti je zapustila osnovno šolo v Sent Vidu, pa zgleđa kar odraslo dekle, ko stoji v sivi halji pri kalupi.

Sonja je postala udarnica pri svojem prejšnjem delu, pri izdelovanju jader. »Ne pri malih jadrh, pri velikih sem delala,« popravlja Sonja. Smeje se in ne govori veliko.

»Saj tako drugi vedo, kaj sem delala in kako sem delala. Kaj bi pravila!« Sploh so naše udarnice, junakinje dela, tako skromne. Nič se ne hvalijo, delajo in delo zmagujejo.

Tisoče takih junakinj je v naših tovarnah. Izdelujejo stroje, tkanine, v rudnikih so, na gradiliščih. V novi Jugoslaviji se njihovo delo visoko ceni in spoštuje, zato pa tudi postajajo udarnice!

B. V.

Otrokom mater-delavk domove igre in dela ter otroške jasli

Drugo plansko leto zahteva novih delovnih kadrov. Ker predstavljajo žene enega osnovnih virov delovne rezerve, predvsem tisto ženo, ki do danes še ni vključena v delovni proces, in to zlasti žene z dežele.

Da pa bomo dosegli takšno vključitev žena, ki jo predvideva plan, bomo morali vzporedno s tem delom tudi načrtno reševati oskrbo njene dece in to s široko organizacijo ustanavljanja dečjih jaslí ter domov dela in igre.

Ze takoj po osvoboditvi smo začeli organizirati otroške domove. Delo je bilo težavno, mnogo je bilo ovir, ki so preprečevale delo samo, reakcija pa je tu in tam poskušala odvrniti žene, da bi oddajale svoje otroke v domove. Kljub vsem težavam, ki so jih imele žene pri iskanju prostorov, se je posrečilo, seveda s tesnim sodelovanjem prosvetnih odsekov od osvoboditve do danes odpreti 50 stalnih domov ter 4 sezonske domove dela in igre. Nekatere domove pa so morali zapreti, ker niso odgovarjali niti najnujnejšim pogojem. Vzrok je v tem, da organizacija žena kakor tudi ostale organizacije niso bile kos reševanju finančnih težkoč, ki so nastale v zvezi z oskrbovanjem domov.

Število domov dela in igre bi bilo brez dvoma lahko večje, če bi pri tem delu sodelovale vse organizacije, posebno pa sindikati, kakor tudi posamezne uprave, ki bi morale biti pri tem delu najbolj zainteresirane, kako in na kakšen način naj bi se izvedla čim bolj popolna zaščita dece mater-delavk. Nekatere uprave so pravilno razumele zaščito. Lep dom dela in igre je na Jesenicah, kjer je uprava skupno z vsemi organizacijami organizirala dom otrokom delovnih staršev. Nov dom gradijo v industrijskem centru Trbovlje. Niskakor pa uprava tovarne TAM ne more razumeti, da je oskrbovanje doma tudi stvar uprave same. Uprava resno preiščuje ali ne bi svoj dom zaprla. Nastali stroški za vzdrževanje tega doma so med letom narasli, da je vprašanje, kako rešiti finančno stran te ustanove. Vse to bi bilo lahko pravočasno izvedljivo, če bi se pri razdeljevanju direktorskega fonda upoštevali tudi oskrbní stroški tega doma, ali pa če bi vsa podjetja, ki zaposlujejo starše otrok tega doma prispevala določen delež iz navedenega fonda. In ne glede na to,

kako bodo rešila vprašanja podjetja, se načelno ne morejo in ne smejo otrsati skrbi za otroke in so v tej zvezi dolžna nositi tudi finančno breme.

Istotako uprava predilnice in tkalnice Tržič, kakor mestni ljudski odbor nista prav nič ukrenila, da bi izboljšali položaj svojega doma dela in igre. Uprava podjetja predilnice in tkalnice kakor tudi mestni ljudski odbor sta sicer objubilila, da bodo organizirali in odprli nov dom, česar pa še do danes niso storili, čeprav imajo na razpolago primerno stavbo, kamor bi lahko sprejeli najmanj 80 otrok.

Te ugotovitve nam kažejo, kakšen odnos imajo nekatere uprave do teh ustanov. Toda, kje so sindikalne organizacije kaj storile za izboljšanje? Z malo izjemami niso sodelovale in pomagale organizaciji žena, ko so se te čestokrat resno spraševale, kje in kako organizirati domove, kje iskati denar za vzdrževanje. Primorane so bile postavljati razne patronate nad ustanovami, če so hotele, da te sploh še nadalje obstajajo.

Marsikje še nimamo potrebnega doma igre in dela, marsikje bi se že v tem času z malimi stroški izvedla organizacija domov dela in igre, če bi krajevni ljudski odbori sami polagali več pažnje. Krajevni ljudski odbor Majšperk n. pr. še do danes ni resno razpravljal o tem, četudi ima dane vse možnosti. V neposredni bližini je primerna stavba, kjer bi našlo okoli 30 otrok svoj dnevni domek. Prav tako krajevni ljudski odbor Mengeš celo zavira razširitev že obstoječega doma. V prostorih, ki so namenjeni za bivanje otrok, ima svoje pisarne, čeprav se lahko preseli.

Če pogledamo dalje rezultate dela v organizaciji dečjih jaslí, lahko rečemo, da se je prav malo storilo. Res je ustanavljanje teh ustanov povezano z velikimi stroški, pa vendar bi se lahko, če bi se k temu delu načrtno pristopilo in če bi pri tem delu sodelovale vse organizacije, posebno pa sindikati, mnogo več storilo. Le v nekaj primerih se je posrečilo, da so se že lani odprle dežje jasli. Plan je predvideval otvoritev v petih primerih. Predilnica in tkalnica Maribor je bila ena izmed prvih, ki je odprla že v poletju lanskega leta lepe male jasli, ki dnevno oskrbujejo okoli 30 dojenčkov. S svojim aktivnim delom ni zaostajala mariborska predilnica in tkalnica, ki je za otroke svojih delavk — mater postavila prijeten dom. Prve dni so žene nezaupno gledale, tako da je samevalo tekem celega tedna samo devet dojenčkov. Danes pa je v tem domu že 30 dojenčkov. Vse ostale tovarne pa na tem področju niso dosegle svojega plana. Združene tovarne svile Maribor se izgovarjajo, da niso mogle nabaviti primernih cevi, tovarna vigogne in volnenih izdelkov v Mariboru očita stanovanjski komisiji pri mestnem ljudskem odboru, da kljub mnogim intervencijam ni hotela preseliti stranke iz predvidenih prostorov.

Treba je tudi pripomniti, da je mestni ljudski odbor Celje že lani odprl svoje dežje jasli, ki dnevno oskrbuje okoli 30 otrok. Prav lahko rečemo, da je ta velika pridonev delo organizacije žena, zlasti socialnega odseka, ki je vložil mnogo truda in požrtvovalnega dela in se tudi boril z nerazumevanjem posameznih uprav podjetij, ki niso hotele sprejeti nobene odgovornosti pri adaptiranju stavbe z izgovorom, da bodo same gradile svoje dežje jasli. Te jasli še danes niso popolne, nimajo zadostnega števila plenčik in odejic, več sob je neopremljenih s posteljami itd.

Iz tega sledi, da bodo morale sindikalne organizacije zlasti posvečati več pažnje ter več sodelovati pri ustanavljanju dečjih jaslí.

Potreba po ustanavljanju dečjih ja-

slí in domov dela in igre je iz dneva v dan vedno večja. Vemo, da nam ne bo uspela agitacija pridobivanja novega ženskega kadra, dokler ne bomo začeli načrtno reševati tudi tega vprašanja, ki je pogoj ne samo za pritegnitev novega kadra, temveč pogoj ureditve predvidenih planov našega gospodarstva. Žene matere bi se kaj rado vključevale v delovni proces, če bi imele več možnosti oddajati svoje otroke v domove.

Prav zaradi tega bomo morali v letošnjem letu stremeti, da bomo nudili deci delovnih mater čim večjo zaščito, ji posvetili čim več ljubezni in čim večjo pažnjo nad vzgojo. V letošnjem letu bo odprtih okoli 30 novih domov dela in igre v adaptiranih prostorih in zgradbah. Zgradili bomo štiri nove stavbe za otroške jasli, Ljubljana-mesto bo zgradila za 80 otrok, Predilnica in tkalnica Maribor za 80 otrok, tovarna hlačevine Celje za 40 otrok in tovarna »Tiskanine« Kranj za 80 otrok. Poleg tega se bo dokončno izvedla adaptacija v Tovarni volnenih in vlogna izdelkov Maribor, pri Združenih tovarnah svile Maribor, pri mestnem ljudskem odboru v Tržiču, Ljubljana — vladne ustanove za okoli 100 otrok.

Kot je iz naštetih napak in težav preteklih let ter iz plana gradnje in ureditve okoliških domov v bodočem letu razvidno, stoje pred nami velike in odgovorne naloge. Rešiti jih bomo mogli samo z načrtnim delom in stalnim izvajanjem sprejetih obvez. Pri tem bomo morale prispevati svoj delež žene same, kakor tudi uprave podjetij in ustanov.

Poleg pravilnega razumevanja te stvari uprav podjetij bo predvsem potrebno tesno sodelovanje organizacij sindikatov, žena, mladine med seboj in upravam; podjetij ter ustanov, ki bodo morale svoje načrte vskladiti. Žene same morajo prevzeti iniciativo pri iskanju prostorov za te domove, kjer so marsikje možnosti slabo izrabljene.

Pri novogradnjah, pri adaptaciji in posebno pri preurejanju prostorov bodo morale žene polagati veliko pažnjo, da bodo domovi ne le zatočišče, temveč prijetni domovi, kjer bodo malčki čutili toplo domačnost.

Uprave in ustanove pa bodo morale resno izpolnjevati svoje obveznosti. Skrbeti bodo morale, da se bodo krediti za gradnje in adaptacije teh stavb pravočasno vnesli v proračune, oskrbní stroški za že obstoječe domove pa v finančne plane. Le na ta način bomo razbremenili skrb žene in sindikalne organizacije, kako oskrbovati dosedanje domove. Nujno je potrebno, da podjetja, ki imajo takšne domove, takoj predvidijo oskrbne stroške ter se tu poslužijo tudi direktorskih fondov. Zaradi nepravilnega razdeljevanja direktorskega fonda so doslej nastale grobe napake v škodo otroških in drugih domov. Zaradi tega bo naloga sindikatov, posebno pa žena-delavk, da bodo pri razdeljevanju direktorskega fonda zavzeli pravilno stališče.

Druga osnovna naloga naših žena pa je, da pri vsem tem delu upoštevajo obveze drugega kongresa AFŽ v Beogradu o vprašaju vzgojnega kadra. Gledati je treba na to, kakšen vzgojni kader bo v vseh teh domovih, komu bo zaupana vzgoja in oskrba naše dece. Še večja potreba po kadru pa nastaja v zvezi z ustanavljanjem dečjih jaslí. Treba bo za to primerno število zdravniškega kadra, zaščitnih sester ter negovalk. Zato bo naloga organizacije AFŽ, da bo usmerjala mlada dekleta v te poklice.

Mednarodni praznik žena 8. marec bomo slavile tudi v znamenju vključevanja žena v produkcijo ter pomoči pri organiziranju otroških domov in dečjih jaslí. To naše delo se bo nadaljevalo vse dotlej, dokler ne bo sleherni otrok delovne žene popolnoma zaščitena. Rezka Traven.

Udarnica Francka Kozlevčar je mati treh otrok

ve, potem pa se je odločila in odšla v tovarno, v Titove zavode »Litostroj«.

Delala je pri čiščenju vlitih delov. Privadila se je delu, tovarišem in kladi, ki ga je vrtela vsak dan. Potem pa je prešla na delo pri brusilnem stroju. Stroj je brnel Francka ga je vse hitreje poganjala, vse hitreje in spretnije je brusila grobe, vlitte železne dele.

LJUDSKA ZNANSTVENICA

Bilo je leta 1929, ko je tovarišica Milica prof. dr. Valentinčičeva, po rodu Beogradjanka, prišla v Ljubljano, kjer na bivšem higienskem zavodu niso imeli bakteriologa. Takoj je prišla za delo. Delala je bakteriološke ter serološke preiskave. To se pravi, da je pregledovala izpljunkte, blato in kri bolnikov, obolelih na tuberkulozi, tifusu, sifilisu in podobno. Poleg tega je hodila tudi na podeželje. Tam se je borila z epidemijami različnih nalezljivih bolezní, kakor so davica, škrlatinka, tifus in griža. Sama je cepila približno sto tisoč otrok.

Vojni čas pa ji je prinesel težko in odgovorno delo, ki se ga je tovarišica Milica lotila z ljubeznijo in prirojenim čutom odgovornosti, ki sta lastna le požrtvovalnim ljudem. V gorah so se borili partizani, izpostavljeni različnim boleznim, tifusu, griži, kozam itd. Tovarišica Milica je sama začela izdelovati cepivo, ga pošiljati v gore in na osvobojeno ozemlje. Res je sicer, da so imeli v bolnišnici na razpolago dovolj cepiva, ki so ga dobivali iz inozemstva, toda to je zadostovalo le za bolnišnico. Ljudem v hribih pa je bilo treba pomagati za vsa-

ko ceno. Zato se je tov. Milica lotila dela sama. Že pred leti je prakticirala na Pasteurjevem zavodu pri dr. Nikoliču v Novem Sadu, kjer so izdelovali cepivo proti kozam po domači metodi.

Da živa duša tega ni vedela, se razume samo po sebi. Le ona in sestra sta čuvali skrivnost. Kako je to delala? Razumljivo je, da se je dela lotila takrat, ko je bila na zavodu sama in ni bilo nevarnosti, da bi jo kdo izdal. Večkrat je morala z delom prekiniti, kadar jo je kljub njeni opreznosti iznenadil neljub gost ali številni alarmi. Kar je zamudila, je nadoknadila, če ni šlo podnevi, pa ponoči, le da ne bi na osvobojenem ozemlju ostali brez potrebnega cepiva.

Večkrat je kurirka s terena potrkala na vratih tov. Milice. Vse je bilo že pripravljeno. Zdravila, cepivo, zavojci, Belogardisti so začeli nekaj sumiti. Stalno so jo vohunili in jo preizkušali. Vendar ji do živčega nihče ni mogel. Knjigovodstvo je bilo v redu.

Pomagala je tudi našim ljudem v zaporih. Najbolj dragocene ljudi je bilo treba rešiti za vsako ceno. Toda kako? Potom zdravnik, Tovarišica Milica je de-

Traktoristka Maca Dujilo je najboljša traktoristka v brigadi »Hajd Kraš«. Pri traktorju pristiđi največ goriva, pa vendar najbolje orje.

lala preiskave. Navadno je odkrila kako težko zavratno bolezen in zapornika so poslali v bolnišnico, od koder je bila pot v avobodo lažja.

Po osvoboditvi je tovarišica Milica postala izredni profesor na medicinski fakulteti in predstojnik mikrobiološkega inštituta. Njena prva skrb je bila, preskrbeti študentom material za študij. Lotila se je dela s takim zagonom, da je zbolela. Začeto delo je končala na bolniški postelji. Predavanja je dala na lastne stroške razmnožiti in jih dala študentom. Knjiško, ki obsega 618 strani, so jezikovno popravili in je tudi izšla, opremljena z lepimi slikami.

Poleg vsega odgovornega dela je organizirala tudi tečaje. Tako je bil pred meseci tečaj za laborante in desinfektorje. Obenem predava na šoli za medicinske sestre, na enomesečnih tečajih za bolničarje, instrumentarke, otroške negovalke, dentiste, zdravstvene nadzornike in bolničarje Rdečega križa. Tudi za srednje in nižje tečaje je napisala predavanja. Rdeči križ je izdal njeno brošuro: »Bakteriologija in epidemiologija«. Tudi na Rdečem križu je v večernih urah vodila tečaje.

Če bi imele priliko, drage tovarišice, da bi se lahko skupaj z njo sprehodile po njenem vzorno urejenem inštitutu in bi jo poslušale, kaj delajo v tem, kaj v onem laboratoriju, bi šele čutile, e kolikšno ljubezenjo in s kakšno požrtvovalnostjo je vse to dosegla. To je za žensko, ki se je posvetila zdravniškemu poklicu ali pa ki čuti veselje do laboratorija, kaj zanimivo delo, ki ti prinaša veselje. Prav bi bilo, da bi se naša dekleta bolj zanimala zanj.

Če pomislimo na njeno delo, komaj verjamemo, da vse to zmore en sam človek, ki ni niti zdrav. Tovarišica dr. Valentinčičeva se je že v zgodnji mladosti odločila za svoj poklic prav zaradi tega, ker je že kot otrok zbolela in je pozneje preostala mnogo huđeja in težkega na bolniški postelji. Ona je človek v pravem pomenu, je ljudski znanstvenik.

Jožica Kink

Žene elektrovarilke

Elektrovarilke Prelec Ivanka, Poldrugac Anica in Horvat Barica iz tovarne ventilatorjev, (»Fotocentar« E. K. Smid.)

Preprogarke iz Lazaropolja

V Lazaropolju v Makedoniji se je okoli 200 družin po osvoboditvi združilo v zadrugo »Kosta Racin«. Zadrugarji se v glavnem bavijo s kmetijstvom, okrog 400 žena pa dela v preprogarskih brigadah.

VEČ POZORNOSTI PRIPRAVAM ZA SPOMLADANSKO SETEV

Setveni plan kočevskega okraja je zbir setvenih podatkov, ki so jih tovariši iz okrajnega odbora, skupno s krajevnimi odborniki zbrali in preverili na terenu.

ORGANIZIRAJMO DOBRO POROČEVALSKO SLUŽBO

Za obdelavo vse ostale orne zemlje v okraju pa so dani pogoji. Setveni plan morejo v kočevskem okraju ne le izvesti, temveč tudi preseči.

Uvod v delo za izvedbo spomladanskega setvenega plana je njegova razdelitev na krajevne ljudske odbore.

Ena teh pomanjkljivosti je bila slaba poročevalska služba. Jeseni se je namreč dogajalo, da krajevne setvene komisije v glavnem niso poročale o poteku setve.

stojna in se bo zato še nekaj časa vezala v okrajnem kmetijskem odseku.

To pa niti kaj ne sme povzročiti zastoja v razvoju semenske službe na terenu.

Opraskanju ekonomiji Bolj živo bi moralo biti tudi zanimanje krajevnih odborov za strojno oranje.

O Vprašanju ekonomiji

Bolj živo bi moralo biti tudi zanimanje krajevnih odborov za strojno oranje.

»NOVATOR GRADBENE PROIZVODNJE«

Petletni plan elektrifikacije in industrializacije nam nalaga nalogo, da zgradimo na desetino hidrocentral, stotine tovarn, tisoče stanovanjskih, javnih in drugih zgradb.

narava ni kdo ve kako primerna za strojno obdelovanje. Kljub temu je traktoriska brigada, ki je zdaj priključena državnemu posestvu, že sklenila pogodbo za oranje 500 ha zemlje od 2000 ha - skupno z bodočim jesenskim oranjem in drugim strojnim obdelovanjem.

Glede čiščenja semen baje ni vprašanja. Kmetje imajo sami stroje in si seme v pretežni večini sami čistijo.

O pripovedovanju tovariša iz okrajnega kmetijskega odseka ne bo nikakega vprašanja niti z vprežno živino.

Važna je tudi oskrba z umetnimi gnojili. Zlasti pereče je to v kočevskem predelu okraja, kjer je bila zemlja zelo zanemarjena.

Proizvodnji plan so izdelale tudi okrajna, mestna in gozdarska ekonomija, ki imajo svoje parcele združene v celoto.

87 mladinskih delovnih brigad z 19.350 člani iz vrst srbske mladine bo delovalo v prvi izmeni pri raznih delih.

Hranilne vloge pri Narodni banki

Narodna banka je pred kratkim uvedla in dala v promet tako imenovane krajevne (lokalne) hranilne knjižice.

Posebnost teh hranilnih knjižic oziroma vlog je v tem, da s takimi hranilnimi knjižicami vlagatelj lahko dviga in vlaga dnevno samo pri onem sedežu Narodne banke, ki je krajevne hranilne knjižice izdal.

Vplaci in izplačila dovoljena samo pri Narodni banki v ... Ce pa je knjižica vezana na geslo, mora prav tako Narodna banka, ki knjižico izda, na notranji strani postaviti opombo »geslo«.

Z uvedbo gornje vrste hranilne knjižice je Narodna banka ugodila vsem zahtevam vlagateljev.

Obrestne mere za obe vrsti vlog so enake, in sicer: 2% za vloge na vpogled, 3% za redne vloge in 4% za vloge z enoletnim odpovednim rokom.

enoletnim odpovednim rokom. (Pri redni vlogi so dvigi nad 10.000 din mesečno vezani na 1- do 3mesečni odpovedni rok.)

Vplaci in izplačila hranilnih vlog na krajevne knjižice se vrše s pomočjo vložnih in odpovednih listkov, katere mora izpolniti stranka.

V zvezi z gornjim je važno vprašanje onih hranilnih vlog starih bank v likvidaciji, ki so bile prenešene na Narodno banko.

Ob tej priliki pa je potrebno poudariti še, da je bil rok za prijavo vlog na hranilnih knjižicah in tekočih računih pri Poštni hranilnici na Dunaju ponovno podaljšan do 30. junija 1948.

Vsi ukrepi za zaščito vlagateljev so privredili do danes do velikih uspehov. Število hranilnih vlog se je od osvoboditve do danes silno dvignilo.

KRATKE VESTI IZ VSE DRŽAVE

78 mladinskih delovnih brigad z 19.350 člani iz vrst srbske mladine bo delovalo v prvi izmeni pri raznih delih.

Po 17 čezoceanskih ladij lahko pristane hkrati v reškem pristanišču. Zaradi uspešne obnove pristanišča, zlasti lani, se je promet zelo povečal in zdaj lahko pristane hkrati že po 17 čezoceanskih ladij.

kaj so posamezna gradilišča na tem področju dosegla. Z gradilišča Gradisa na Litostroju so opisani: izboljšava samonosnega predelane opaža (3 skice), podaljšanje žerjavov roke (skica), montaža žerjavovih stebrov s konzolami (skica) in potiskanje betonskih cevov v vodovodni rov (2 skici).

Kot zaključek brošure sta dve kratki reportaži pod naslovom: »Mladina gradi, in sicer z gradilišča Nove Gorice in tovarne Titan v Kamniku Brošura bo gotovo precejšnja vzpodbuda našim gradbenim kolektivom za nove racionalizacije in novatorstva.

Na Skopljskem polju bodo osušili 8000 ha, namakali pa 17.000 ha zemlje. Izdelan je načrt za osušitev vsega močvirnega Skopljskega polja in za namakanje velike površine zemljišč, ki zdaj niso dovolj vlažna.

Uspehi naših kmetijskih znanstvenih ustanov za pospeševanje pridelovanja industrijskih rastlin. Znanstvenemu delu kmetijskih zavodov je treba v veliki meri pripisati, da so se zelo povečale površine, posejane z industrijskimi rastlinami.

DOBRA SEMENSKA SLUŽBA — POGOJ ZA IZVEDBO PLANA

Nad vse važno vprašanje za izvedbo setvenega plana je organizacija dobre semenske službe. Tudi izvršitev te naloge ne more kdo ve kako izvršiti sneg.

TEDEN TEHNIKE

Danes bo ob 20. uri v mineraloškem institutu ljubljanske univerze predavanje: »Naše pisane kovine — zdaj in v bodoče« (s skioptičnimi slikami). Predaval bo prof. inž. Fettič Viktor.

Mednarodna demokratska federacija žena in žene dežel Vzhoda

Iz poročila Gurine, članice IO Mednarodne demokratske federacije žena

V mnogih deželah Vzhoda preganjajo vse demokratske organizacije in napredne elemente. Položaj žena je v teh deželah zelo težaven. Ni samo to, da ne uživajo žene enakopravnosti, v mnogih državah se ne smejo niti organizirati v borbi za svoje pravice.

Egiptovske žene pišejo sekretariatu, da je pod izgovorom antikomunistične kampanje Egipt na pragu fašizma. Vlada je izdala zakon o aretaciji mnogih rodoljubov, zaprla so demokratske klube in prepovedali časopise, ki je kritiziralo teroristično politiko.

V Iraku poskušajo reakcionarni elementi, ki uživajo podporo tujih imperialistov, ohraniti svojo oblast s tem, da upirajo spore med različnimi skupinami prebivalstva.

ga dela in ženske dnevnice so ob enakem delu nižje od moških.

V Libanonu vlada spletkari proti delu »socialdemokratske ženske zveze« ki je bila junija 1946 sprejeta v Mednarodno demokratsko federacijo žena.

V Iranu je žena brez vsakih pravic. Živi v popolni odvisnosti od očeta, a po zneje od moža. Ne more se poročiti po lastni volji, nima pravice za razvezo za zakona, mož pa sme z najmanjšim izgovorom vreči ženo iz hiše in ji vzeti otroke.

Naša Federacija, ki izraža težnje žena vsega sveta mora nekaj storiti v obrambo žena Vzhoda, ki pričakujejo pomoči od nje.

organiziranih v MDFZ, bo nadaljevala svojo borbo za priznanje političnih in socialnih pravic ženam Irana.

Če jim mi ne priskočimo na pomoč bodo zastopnice raznih »mednarodnih« organizacij s pomočjo svojih demagoških parol zapeljale žene Vzhoda na nepravno pot.

Teško je reči, za kakšno »organizacijo« gre v tem primeru. Javno pa je, da zastopnica »Alianse« v svojih govorih in člankih ni povedala ničesar o programu žensk demokratskih organizacij v borbi za demokracijo.

Mednarodna demokratska federacija žena in vse njene nacionalne sekcije bodo energično protestirale proti teoriji, ki se zasnada nad demokratskimi ženskimi organizacijami in nad vsemi naprednimi ženami.

šanje njihovega položaja. Problemu žena Daljnega vzhoda se moramo posvetiti z večjo vnamo.

Izvršni odbor bo razpravljal o sprejemu žena izžne Koreje v Mednarodno demokratsko federacijo žena — 1946 leta je organizacija korejskih žena pisala ameriškim ženam naslednje: »V imenu 800.000 članov organizacije korejskih žena smatramo za svojo dolžnost da pišemo o terorju ki je nad korejskimi ženami v ameriški okupacijski coni in da prosimo pomoči svoje tovarišice, ameriške žene«.

Na Japonskem je vojna z vsemi svojimi posledicami mnogo poslabšala že takoj težek položaj japonskih žen. List »Nippon Times«, ki izhaja v Tokiu objavlja dokazila o ponovni vzpostavitvi prisilnega dela za žene. Tam je mnogo mladih delavk zaposlenih v tovarnah po pogodbah, ki

so jih sklenili stariši s tovarniško upravo. Delavke morajo delati in stanovati v prostorih, ki jih je odredila uprava. Iz tovarne se smejo oddaljiti le, če vodstvo tovarne to dovoli. Ta položaj delavk je prav takšen ko je to bilo v času vojne v nacističnih internacijah.

Kljub temu težavnemu položaju se Japonske že pričnajo združevati v ženskih organizacijah. Osnovale so »Zvezo žena nove Japonske«, ki šteje že več tisoč članic. Ta napredna organizacija, sicer še majhna po številu, si je postavila za cilj, da masovno izvede kulturno-prosvetno delo in da se seznanji z ženskimi problemi. Ni dolgo tega, kar je bil ustanovljen »Demokratski ženski klub«, kjer se zbirajo v glavnem izobraženke. Poleg tega so še krščanska ženska in druga verska društva, ki poskušajo nadaljevati svoje delo s pomočjo angleških in ameriških misijonarjev. Ženske sekcije pri Komunistični partiji, socialnodemokratski stranki, liberalni stranki in pri sindikatih, delajo z demokratskimi parolami in se bore za žensko enakopravnost pri delu, za državljanske pravice in otroka.

Naša Federacija mora pomagati demokratskemu ženskemu gibanju na Japonskem. Moramo stopiti v stike z ženskimi organizacijami Japonske, seznaniti jih z nalogami naše Federacije.

POLOŽAJ V ČESKOSLOVASKI

Češkoslovaška vlada je na prvi seji sprejela več važnih sklepov

Praga, 7. marca. (Tanjug). Včeraj je bila prva seja nove češkoslovaške vlade. Ob otvoritvi seje je predsednik vlade Gottwald poudaril, da stoji nova vlada pred velikimi nalogami, ker mora izpolniti vse, kar je zaostalo zaradi saboterskega dela nekaterih članov prejšnje vlade. Razen tega morajo priti v vladin program tudi tiste zahteve, ki so bile postavljene na kongresu tovarniških svetov in kmečkih komisij. Vlada je proučila položaj na Slovaškem zaradi ostavke predstavnikov demokratske stranke v Svetu poverjenikov. Odobrila je vse ukrepe, ki jih je v zvezi s tem podvzel predsednik Gottwald. Izdali so sklep za povišanje obrokov hrane prebivalstvu. Na predlog finančnega ministra je vlada odobrila, izplačati že marca povišanje plače v znesku 300 kron mesečno, ki se bo izplačevalo vsake tri mesece po 900 kron.

Na predlog predsednika vlade in predsednika Osrednjega sveta sindikatov Zapotočka so ustanovili komisijo, ki mora najpozneje v šestih mesecih izdelati načrt zakona o plačah. Skladno s tem odobrili tudi načrte zakona o kmečkem in obrtniškem obdavčenju. Sklenili so, naj komisija strokovnjakov čimprej pripravi načrt zakona o splošnem ljudskem zavarovanju ter navodila za imenovanje ljudskih upravnikov v tistih podjetjih, ki bodo na podlagi zahtev na kongresu tovarniških svetov podzavljena. Na koncu so imenovali na predlog pravosodnega mini-

V preroreni Ljudski fronti so zastopane tudi vseljudske organizacije

Praga, 7. marca. (Tanjug). Pravosodni minister Čepečka piše v svojem članku pod naslovom »Prerorena narodna fronta — trdnjava ljudske demokracije« o razlikah med staro in preroreno ljudsko fronto Češkoslovaške. Medtem ko so bili prej v ljudski fronti samo predstavniki strank, ki so reševale osebne spore in določena vprašanja so v preroreni ljudski fronti poleg Komunistične partije ter drugih očičenih strank tudi vseljudske organizacije kot so Zveza češkoslovaških sindikatov, Zveza češkoslovaških poljedelcev ter Zveza češkoslovaške mladine. Prerorena Ljudska fronta bo spremljala in nadzirala celotno narodno življenje, zlasti pa delo političnih strank in vseljudskih organizacij. V organizacijskem pogledu bo imela prerorena Ljudska fronta svoje organe v vseh vaseh in mestih. Poleg stalnega tajništva bodo ustanovljene posebne komisije za čiščenje političnega življenja ter za gospodarska, finančna in druga vprašanja. Naloga Ljudske fronte je, vskladiti delo političnih strank ter vseljudskih organizacij za izgradnjo države.

Sodelovanje socialdemokratske stranke in KP ČSR

Praga, 7. marca. (Tanjug.) Minister industrije Zdenko Fierlinger je dal uredniku poljske socialistične agencije izjavo o sodelovanju socialdemokratske stranke in Komunistične partije Češkoslovaške:

Prizadevali si bomo, da ustvarimo čim boljše pogoje za sodelovanje naših strank. Ustanovili bomo koordinacijske odbore, ki bodo reševali in odločali o vzrokih morebitnih nesporazumov in o vseh spornih vprašanjih.

Minister Fierlinger je na koncu svoje izjave dejal, da zastopa socialdemokratska stranka idejo socializma in najtesnejše sodeluje s komunisti.

Predsedstvo socialdemokratske stranke je izključilo iz svojih vrst predstavnike desnega krila na čelu z bivšim ministrom za prehrano Vaclavom Mayerjem in dosedanjim generalnim tajnikom stranke Vilhomom. Razen njiju je izključeno še 8 reakcionarnih narodnih poslancev, bivši češkoslovaški poslanik v Kanadi František Njemeč in namestnik predsednika praške mestne občine Pičman.

Na seji predsedstva so izvolili za novega generalnega tajnika stranke Jaroslava Lingauerja. Tajništvo stranke mora čimprej izvršiti vse priprave za kongres stranke.

Dr. Gruber - lutka zapadnih imperialistov ZDA, Velika Britanija in Francija ne marajo skleniti mirovne pogodbe z Avstrijo

Dunaj, 7. marca. (Tanjug). Minister za zunanje zadeve Avstrije dr. Gruber je govoril včeraj pred glavnim odborom parlamenta o poteku pogajanj v Londonu. »Oesterreichische Volksstimme« komentira ta govor pod naslovom »Gruber kot vajenec zapadnega bloka čaka zadnjih navodil« in piše, da je nastop Gruberja razbilni poslednje dvome o razlogih njegovega prihoda na Dunaj. Po razgovoru z Bevinom — piše list — so ga poslali na Dunaj. Sedaj je odkrito priznal, da so mu zadali nalogo pripraviti Avstrijo na zavrnitev mirovne pogodbe s strani zapadnih sil. Umiljivo je, da se do danes samo z borbo proti ljudem, ki imajo krmilo v svojih rokah, doseči mirovna pogodba in popolna suverenost Avstrije. Iz Gruberjevih navodil — nadaljuje list — je razvidno, da so zapadne sile sklenile, da se za razpravljanje šele po vzpostavitvi ravnotežja sil, razprav-

ljati o političnih problemih ter o mirovni pogodbi z Avstrijo. Dr. Gruber je dejal, da lojalnost do Sovjetske zveze ne ustvarja ničesar dobrega ter se je izjavil za pristop k zapadnim državam. Gruber je mnenja, da je vprašanje mej iz leta 1937, zlasti pa ustanovitev in oborožitev avstrijske vojske, važnejše vprašanje kot vprašanje nemške imovine. Medtem ko hočejo Američani oborožiti avstrijsko vojsko z ameriškim orožjem, da bi tako postala sestavni del njihove evropske armade, zahteva Sovjetska zveza oborožitev avstrijske vojske z avstrijskim orožjem, da bi tako zavarovala neodvisnost njene države. O sovjetskih predlogih se je Gruber izrazil zelo nejasno ter navedel v glavnem anglo-ameriško stališče. List pristavlja, da je Gruberjev govor dokončno pojasnil, da ZDA, Anglija in Francija ne žele skleniti mirovne pogodbe z Avstrijo.

Francoska okupacijska cona Nemčije bo priključena biconiji

London, 7. marca. (Reuter). V Londonu je bila zaključena konferenca glede zapadne Nemčije. Konference se je poleg ameriške, francoske in britanske delegacije udeležila kot opazovalka tudi delegacija držav Beneluxa (Belgija, Nizozemska in Luxemburg).

Po prvih poročilih je znano, da so na konferenci dosegli obširen sporazum glede priključitve francoske okupacijske cone Nemčije k angloameriški biconiji. Londonski opazovalci pa poudarjajo, da je kljub dosegli sporazuma še mnogo spornih točk.

Nemški narodni svet — vsenemško predstavništvo

Berlin, 7. marca. (Tanjug). Tajništvo stalnega odbora nemškega narodnega kongresa je sklenilo na svoji včerajšnji seji ustanoviti na drugem nemškem narodnem kongresu, ki bo 10. marca, nemški narodni svet, Nemški narodni svet bo kot vsenemško predstavništvo zamenjal dosedanj stalni odbor narodnega kongresa.

Delegacija AFŽ Jugoslavije v Albaniji

Tirana, 7. marca. (ATS) V Tirano je prispela na povabilo Zveze albanskih žen delegacija AFŽ Jugoslavije. Na letališču v Tirani so jugoslovansko delegacijo pozdravile predsednica Zveze albanskih žen Nedžmija Hodža in druge članice predsedstva zveze.

Francoska vlada kupuje letala v ZDA

Pariz, 7. marca. (Tanjug). V zvezi s poročilom, da je Schumanova vlada kupila v ZDA 15 lovskih letal, objavlja »Humanité« članek, v katerem je med drugim rečeno:

»To ravnanje vlade ni presenetilo francoskega ljudstva ter samo potrjuje dejstvo, da vodi vladna politika našo industrijo v propast, državo pa na pot vojne. Povečanje naše proizvodnje se križa z interesi ameriške vojske, zato pa se moramo preokrbovati iz ZDA ter državo še bolj zastrupiti ter končno pripraviti bodočnost Francije.«

Poljski sindikati ne bodo sodelovali s »Force Ouvriere«

Varšava, 7. marca. (Tanjug) Glavni odbor Zveze poljskih sindikatov ni hotel sprejeti predloga vodstva »Force Ouvriere«, ki hoče vzpostaviti odnosov in sodelovanja s poljskimi sindikati. Glavni odbor Zveze poljskih sindikatov poudarja, da nečije imeti poljski sindikati nikakršnih stikov z rušilci enotnosti sindikalnega gibanja Francije in s sovražniki delavskega razreda, ki delujejo v interesu ameriškega imperializma.

Načrt ustave LR Rumunije

Bukarešta, 7. marca. (Tanjug) Na seji glavnega odbora Ljudske demokratske fronte, na kateri so bili navzoči delegati vseh množičnih organizacij, je generalni tajnik odbora Vasile Luca prečital načrt ustave rumunske ljudske republike. Ker ima načrt ustave dokončno obliko, so sklenili, da bodo razpravljali o njem na široki ljudski podlagi.

Monarhofašisti še nadalje izzivajo Albanijo

Tirana, 7. marca. (ATS) Do 4. III. so grški monarhofašisti izvedli več izzivanj na suhem in iz zraka proti Ljudski republiki Albaniji. V tem razdobju so izvedli 4 izzivanja samo proti vasi Kosovice. Razen izzivanj, ki so jih izvršili 3. in 4. marca in o katerih je včeraj poročalo ministristvo za zunanje zadeve LR Albanije, je bilo istega dne izvršenih še pet izzivanj. 3. marca ob 5.30 zjutraj so pričeli grški vojniki obstreljevali s topovi v smeri obmejnega kamna 41 na sektorju Kosovice. Ena granata je padla na neko hišo v vasi. 7. marca ob 8. uri zjutraj so tri grška letala preletela albansko mejo med obmejnima kamnom 39 in 40 ter obstreljevala kraje v oddaljenosti do 300 m od albansko-grške meje na področju Kosovice. Dve drugi letali sta istega dne od 8. do 10. ure zjutraj obstreljevali kosovsko ravnino. Eno uro in pol pozneje so priletela tri letala iz Grčije ter preletela albansko mejo med obmejnima kamnom št. 49 in 50. Ker so jih začeli albanski obmejni stražarji obstreljevati, so se morala letala oddaljiti. Istega dne ob 16. uri so se pojavili grški vojniki na meji med obmejnima kamnom 31 in 32 ter izstrelili 3 strojniške rafale na albansko stražo v tem sektorju. Albanska straža ni odgovorila na to izzivanje. Nekaj ur pozneje je priletelo neko letalo iz Grčije v albanski zračni prostor nad obmejnimi kamnom št. 30 na sektorju Perdičara. Ko je nekaj časa krožilo nad Perdičarom, je letalo odletelo v smeri grškega ozemlja.

demokratske armade nagnali monarhofašiste v beg. Diverzantski oddelki demokratske armade so razstrelili železniški most na progi Seres—Solun ter pognali v zrak 180 m železniške proge med Kilkisom in Fedinoso.

MONARHOFAŠISTIČNI VOJAKI SE UPIRAJO

Atene, 7. marca. (Tass). Poslanec monarhofašističnega parlamenta Jonis Dimitropulis je izstopil iz liberalne stranke ter izjavil: »Izstopam iz liberalne stranke, ker je po prihodu na oblast pričela voditi protidemokratsko politiko, ki nasprotuje objavljenim načelom ter obljubam, ki jih je dala grškemu ljudstvu. Monarhofašistično nasilje je postalo te dni še hušje, zlasti zaradi čim dalje večjega odpora Sofulisuvojim vojakom, ki se nočejo vojskovati proti demokratski armadi. V Epiru so 3 bataljoni monarhofašistične divizije odklonile borbo proti demokratski armadi. Zelo nezadovoljno je tudi prebivalstvo Janjine, zlasti pa begunci zaradi velikega pomanjkanja življenjskih potrebščin ter težkih stanovanjskih prilik. Begunci spijo po ulicah, med njimi razsajajo bolezni.

POZIV MONARHOFAŠISTIČNIM LETALCEM

Atene, 7. marca. Radijska postaja Svobodne Grčije prenaša pismo letalskih oficirjev, ki služijo v vrstah demokratske armade. To pismo so poslali poštemim letalskim oficirjem monarhofašistične vojske. »Ameriški imperialisti, — je rečeno v pismu — so prevzeli v svoje roke poveljstvo nad monarhofašistično vojsko, letalstvom in mornarico. Ni večje žalitve za slehernega poštemega grškega oficirja in vojaka. Mi, letalski oficirji demokratske armade pozivamo pošteme oficirje, podoficirje in ostale letalce, ki služijo danes v monarhofašističnem letalstvu, naj z vsemi sredstvi sabotirajo, uničujejo in požigajo letala fašistične vlade hlapecev Sofulisa, Tsaldarisa, ki v notranjosti naše države ubija neoboroženo prebivalstvo.

DIVERZANTSKE AKCIJE DEMOKRATIČNE ARMADE

Atene, 7. marca. Radijska postaja Svobodne Grčije poroča, da so enote demokratske armade napadle pri Makria Rafi na področju Naupaktije monarhofašistični bataljon, ki je krenil iz Livnice proti Makrivaltosu in Janisu. Sovražnik je imel 17 mrtvih in veliko število ranjenih. Borci demokratske armade so zaplenili velike količine vojaškega materiala.

Enote demokratske armade so napadle monarhofašiste v utrjeni vasi Kainopolis. Bitka je trajala pet ur ter so borci

Sovjetska delegacija za direktna pogajanja v Varnostnem svetu

New York, 7. marca. (Tass). Potem ko so ZDA sprejele sovjetski predlog, po katerem naj bi pristopili k direktnim posvetovanjem med stalnimi člani Varnostnega sveta glede položaja v Palestini, je Varnostni svet s 8 glasovi (Velika Britanija, Sirija in Argentina so se vzdržale glasovanja), odobril kompromisno resolucijo, ki vsebuje povabilo stalnim članom, da bi pristopili k tem posvetovanjem in o rezultatu v 10 dneh poročali Svetu. Vendar je pa po seji Varnostnega sveta predstavnik Anglije izjavil da se Velika Britanija ne bo udeležila posvetovanj in se bo omejila na predložitev obvestil.

za širokimi hrbiti drugih članov komiteja, je Gromiko izjavil da kaže zahteva ZDA po ustanovitvi komiteja, kot edine oblike nameranih posvetovanj, na »pomanjkanje spoštovanja« njihove lastne resolucije.

Austin je odgovoril, da bi ZDA raje imele komite, bi pa tudi pristale na spremembo svojega stališča z namenom sporazumeti se s Sovjetsko zvezo v tem vprašanju. Resolucija kakršna je bila »odobrena« je ohranjena in spremenjena varianta prvega ameriškega predloga. Svet je odbil predlog ZDA o posvetovanjih stalnih članov s komisijo za Palestino in predstavniki Židov in Arabcev. Predstavnik Sovjetske zveze je nasprotoval temu predlogu, ki so ga zelo kritizirali kot pretvezo za spremembo sklepa o delitvi.

Sovjetski predstavnik Gromiko je kritiziral predlog ZDA o ustanovitvi uradnega komiteja, sestavljenega iz stalnih članov za organizacijo teh posvetovanj. Poudarjajoč, da so neposredna pogajanja med stalnimi člani »zaželjena in potrebna«, je Gromiko izjavil, da je predlog ZDA za ustanovitev komiteja sredstvo, s katerim bi zakrli pravo stališče. Gromiko je izjavil, da se delegacija ZDA popolnoma zaveda, da bi Velika Britanija ne hotela sodelovati pri delu komiteja, da se Sovjetska zveza zoperstavlja ustanovitvi takega komiteja, in da zahteva, da se takoj prične z neposrednimi posvetovanji, pozna pa tudi stališče Kitajske, Gromiko je dodal da če bi Kitajska sodelovala v komiteju pod pogojem, ki ga je poprej formulirala, bi to ne prispevalo k izvedbi sklepa o delitvi Palestine. Ko je nagnil, da »se ne sme niti ena sila skriti

Po seji so predstavniki ostalih treh stalnih članov razen Anglije sprejeli povabilo Gromika naj bi pričeli 8. marca s posvetovanji v poslopiju kjer ima svoje mesto sovjetska delegacija. Predstavnik Anglije je izjavil da ne bo sodeloval pri posvetovanju. Čeprav je predstavnik ZDA glasoval za formalno udeležbo so opazovali še vedno zelo skeptični glede resničnega stališča ZDA. Nekateri opazovalci so celo domnevali, da so ZDA pristale na udeležbo v smislu resolucije samo, da bi v propagandne namene poudarile dejstvo, da so glasovale za ta predlog, istočasno naj bi pa zajamčile neuspeh tega predloga zaradi nasprotovanja dežel, ki so jim naklonjene.

SLOVANI V AMERIKI BODO PODPRILI KANDIDATURO WALLACEA

New York, 7. marca. Tass poroča: Nacionalni komite ameriškega vseslovenskega kongresa je na seji v Detroitu soglasno odobril Wallaceovo kandidaturo za predsednika in pozval vse Američane slovenskega porekla, naj aktivno podpro Wallaceov program izgradnje trdnega mira na temelju sodelovanja in prijateljstva z demokratskimi narodi.

škega vojnega potenciala. Bore naj se za zaščito pravic ameriškega ljudstva in podpirajo Wallaceovo kandidaturo.

Ostro je grajal politiko ZDA v ameriški čoni Nemčije in v imenu Američanov slovenskega porekla zahteval izvajanje potsdamskih sklepov o demilitarizaciji in demokratizaciji Nemčije.

Sekretar Kongresa Pirinski je navedel naloge Američanov slovenskega rodu in jih pozval, naj se najenergičneje bore proti obnavljanju nem-

Po seji so priredili banket na čast 50. rojstnega dne predsednika Kongresa Krzického, ki je prejel častitke Henryja Wallacea, senatorja Pepperja in književnika Louisa Adamiča.

NEMŠKI ZNANSTVENIKI V ZDA SE BAVIJO Z VOJAŠKIMI RAZISKAVANJI

New York, 7. marca. (Tass) Revija »American Magazine« je objavila članek senatorja Birda, ki je znan po svojih reakcionarnih mnenjih, v naslovu: »Hitlerjevski izvedenci delajo za nas.« V tem članku je rečeno, da se nad 200 nemških znanstvenikov, predvsem izvedencev na področju aerodinamike ki bivajo sedaj v ZDA, bavi z raziskovanji vojaškega značaja na področju letajočih bomb »V 2«, raketnih granat, reaktivnih motorjev, aerodinamičnih cilindrov za hitrejšo brzino od zvoka. (Po drugih informacijah naj bi bilo v ZDA danes nad 600 nemških znanstvenikov.)

termodynamične, in druge, Bird poudarja, da ti Nemci, čeprav se jih smatra za vojne ujetnike, delajo pod milejšim nadzorstvom in mnogi živijo s svojimi družinami v obljudenih četrtih New Yorka in drugih vелеmest.

Nemški znanstveniki, piše Bird, so verjetno ostali zvesti hitlerjevski Nemčiji, čeprav danes zatrjujejo, da so nekaj pripadali hitlerjevski stranki, ker so hitlerjanci dali večje vsote za raziskovalna znanstvena dela kot Weimarska republika. Bird poudarja, da so ZDA nedvomno dobile »najboljše« hitlerjevske znanstvenike in trdi, da so s stališča raziskovalnih del številnih problemov ti znanstveniki prišli v ZDA 5 let. Kot trdijo, so bili Nemci med vojno mnogo vred ZDA v aerodinamiki, toda danes naj bi ZDA imele vse informacije na tem področju.

AVSTRIJSKI SOCIAL. VODITELJI GROZIJO DELAVCEM

Klevetniška kampanja proti komunistom

Dunaj, 7. marca. (Tass). Val stavk in protestnih zborovanj avstrijskih delavcev proti nevdržnemu prehrabenemu položaju in vedno bolj pogosti napadi delovnega ljudstva na politiko vodstva socialistične stranke so povzročili zaskrbljenost pri voditelju desnega krila avstrijskih socialistov, ki si sedaj mrzlično prizadevajo zatreti delavsko gibanje. Namesto da bi podpirali delavce pri ugoditvi njihovim upravičenim zahtevam, so pričeli divjo klevetniško kampanjo proti komunistom. List »Arbeiter Zeitung« poroča, da so imeli 3. marca socialisti — funkcionarji dunajskih tovarn, konferenco, na kateri je poročal desni socialist Pittermann. Z direktnim pritiskom in grožnjami socialističnih voditeljev, ko so bili navzoči na konferenci, je bila sprejeta resolucija, v kateri pozivajo delavce, naj prekinajo in se v bodoče vzdržijo organiziranja stavk ali demonstracij brez potrebnih navodil vodstva socialistične stranke. Glasilo socialistov — izdajalec, »Arbeiter Zeitung«, grozi vsak dan avstrijskim delavcem, da

bodo imele stavke lahko usodne posledice za avstrijski delavski razred.

Komunistični poslanec Honner omenja zahteve delavstva glede zvišanja mezd in znižanja cen industrijskega blaga ter izboljšanja preskrbe in piše v listu »Oesterreichische Volksstimme«, da avstrijska vlada odgovarja na vse te zahteve zgolj s praznimi obljubami. Honner poudarja, da vlada noče ničesar ukreniti, da bi »zboljšala gmotno stanje delavcev. Čeprav je od sklenitve sporazuma o cenah in mezdah minilo že skoraj eno leto, se je realna meza delovnih ljudi zmanjšala skoraj za eno tretjino. Namen vladine politike je, prevladati vse težave na hrbet delavskega razreda. Delavske mezde — izjavlja Honner — se lahko zvišajo na račun dohodkov delodajalcev, če bo vlada izvajala gospodarsko politiko v interesu delovnih ljudi, in ne v interesu poslodajalcev. Honner poudarja, da so komunisti ponosni na to, da so na čelu gibanja delavskega razreda v borbi za njihove življenjske interese.

Stavke po vsej Italiji Italija pred težko gospodarsko krizo

Rim, 7. marca. (Tanjug). V znak solidarnosti s 30 tisoč brezposelnimi delavci je Delavska zbornica v Pesaru proglasila splošno stavko, ki se bo pričela jutri. Stavkali bodo delavci Pesare, Urbine, Fanna in drugih mest.

spodarskega položaja v državi je precej prispeval tudi izvoz domačega kapitala v inozemstvo, zlasti v ZDA.

Arsenal v samostanu v Firenzi

V nekem samostanu vatikanskih redovnic v Firenzi so odkrili veliko skladišče strojne, pušk in streliva. Prebivalci Colleparda v Laziju so prav tako odkrili v stanovanju voditelja krajevne organizacije qaluquistične stranke skladišče orožja in ročnih granat nemškega tipa. Prebivalstvo te pokrajine je protestiralo proti Scelbini policiji, ki noče iskati orožja v prostorih qaluquistične stranke in v vatikanskih ustanovah.

Velike delovne zmage rumunskega ljudstva

Bukarešta, 7. marca. (Tanjug) Rumunske delovne množice pričakujejo tretjo obletnico vlade dr. Petru Groze z novimi delovnimi zmaganji in naporu za izgradnjo svoje države, med drugim tudi z deli za izsušitev močvirij ob reki Prut, s čimer bo dobila Rumunija več tisoč hektarjev orne zemlje. Pri teh delih bodo sodelovali delavci iz mesta Galaco in brigada kmečke mladine. Pri prosvolnih delih v okrožju Olt je sodelovalo okrog 1000 kmetov in znaša vrednost izvršenih del več kot 8 milijonov lejev. Včeraj so v ladjedelnici »Giorg« spustili v morje novo ladjo, največji rumunski remorker »Alba Julia«, medtem ko je v ladjedelnici v mestu Galicia dograjena prva večja rumunska linijska ladja »Nep-

tun«. Dograjeno je železniško skladišče v Craiovi, eno največjih skladišč te vrste v jugovzhodni Evropi. Pri teh delih sta sodelovali tudi dve mladinski brigadi, ki sta delali na mladinski progi Samac—Sarajevo.

Načrt ustave LR Rumunije Bukarešta, 7. marca. (Tanjug) Na seji glavnega odbora Ljudske demokratske fronte, na kateri so bili navzoči delegati vseh množičnih organizacij, je generalni tajnik odbora Vasile Luca prečital načrt ustave rumunske ljudske republike. Ker ima načrt ustave dokončno obliko, so sklenili, da bodo razpravljali o njem na široki ljudski podlagi.

FIZKULTURA

Vojkov memorial že drugič osvojila ekipa SFD Gregorčiča

Državni prvak v teku na 30 km je Razinger Tone (Partizan)

Vojsko, 7. marca. Danes in včeraj je bilo na prostranih terenih kraja Vojsko (1200 m), kjer so

Vojkov memorial, ki ga je že drugič osvojila ekipa Gregorčiča

Še skoraj pred tremi leti bile težke borbe naših partizanskih enot z okupatorjem in domačimi izdajalci, tekmovalje za memorial narodnega heroja Vojka. Memorial si je že drugič osvojilo moštvo FD Gregorčiča. To društvo mora še enkrat zmagati, da si prisvoji memorial in trajno last.

Konkurenca v vseh disciplinah je bila zelo močna in se ni mnogo razlikovala po kvaliteti vrhunskih smučarjev od udeležbe na državnem prvenstvu, saj so tekmovali najboljši smučarji FD Gregorčiča, Enotnosti, Partizana, Tržiča, Maribora in drugih Odsotna sta bila le Mulej in Lukanc Matevž.

Proge v smuku in slalomu so bile dobro izbrane, toda za smuk je bila razmeroma zelo težka, saj je tehnično skoraj popolnoma odgovarjala težkim mednarodnim progam. Proga za tek na 30 km je bila izredno naporna in je imela preveč vzpona. Skakalnica 30 m, katere konstrukcija je bila tehnično pomanjkljiva, je zahtevala od tekmovalcev mnogo previdnosti (skakalec je dosegel preveliko višino, na doskočišču pa je imel premalo strmine). Skakali so od FD Enotnosti Pribošek, Razboršek, Rogelj in mladinec

Adlešič; za FD Gregorčiča so skakali Pogacnik, Sodja ter skakalec CDJA Partizan.

Tehnični rezultati: Slalom: startalo je 38 tekmovalcev. 1. Huter Zvonko (Gregorčič) 1:36,4, 2. Hladnik Damjan (Enotnost) 1:37,3 (Hladnik je prevozil progo v najboljšem času: prvi tek v 51 sekundah in drugega v 46,3 sekundah), 3. Stare Marjan (Gregorčič) 1:38,1, 4. Lukanc Slavko (Gregorčič) 1:38,7, 5. Krmelj Janko (Tržič) 1:39,4, 6. Bertonec Jože (Partizan) 1:39,5, 7. Darnič Janko (Enotnost) 1:39,7, 8. Zupančič Boris (Enotnost) 1:42,1. Sledili so Cadež (Partizan), Praček Marjan in drugi. Proga za slalom je bila dolga 250 m in je imela 80 m višinske razlike. Od 1. do 21. mesta ni niti za 20 sekund razlike. Najboljši tekmovalcec FD Rudarja iz Idrije Mejovšek Rado se je plasiral na 21. mesto.

Slalom, članice: 1. Praček Lojzka (Gregorčič) 1:57,9, 2. Katnik Vida (Gregorčič) 2:02, 3. Lukanc Darinka (Tržič) 2:07,1, 4. Pohar Silva (Gregorčič) 2:15,6, 5. Hanuš Mili (Enotnost) 2:43,8.

Slafeta 4 x 10 km: Tekme v štafeti so se udeležile ekipe Partizana, Enotnosti, Idrije, Postojne. 1. Gregorčič (Benedičič, Smolej, Pogacnik, Knific) v času 2 uri 20 minut 55 sekund, 2. Partizan (Godeli, Kravanja, Klinar, Horvat) 2 uri 36 min. 8 sek., 3. Rudar, Idrija (Miklavčič, Gnezda, Likar, Ogrič) 2:50,00, 4. Enot-

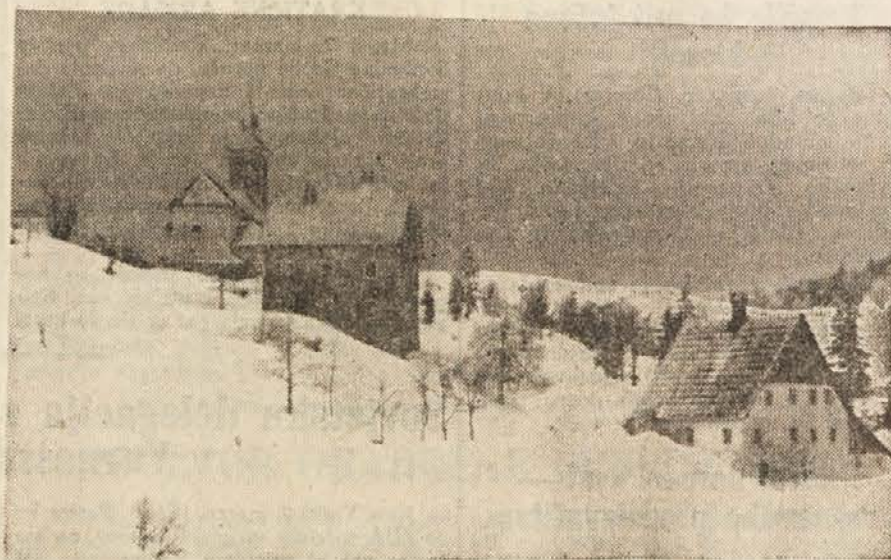
nost (Kavčič, Istenič, Stopar, Vovk) 2:53,08. Prvi tekač Enotnosti Kavčič je v začetku proge zlomil smučko in pri tem izgubil na času. 5. FD Postojna (Klede, Sever, Zagrande, Pavšič) 3:32,15.

Rezultati teka na 30 km za državno prvenstvo in za Vojkov memorial so naslednji: 1. Razinger Tone (Partizan) 2:01,18, 2. Smolej Franc (Gregorčič) 2:06,16, 3. Kordež Matevž (Kropa) 2:08,24, 4. Knific Jože (Gregorčič) 2:12,45, 5. Fanel Drago (Fužinar) 2:20,35, 6. Istenič Rado (Enotnost) 2:22,30, 7. Hrovat Janez (Partizan) 2:26,23, 8. Škafar Ivica (Zagreb) 2:28,38.

Smuk: startalo je 27 tekmovalcev; proga je bila dolga 2200 m, višinska razlika pa je bila 600 m za člano, 1. Lukanc Slavko (Tržič), 2. Hladnik Damjan (Enotnost), 3. Stare Marjan (Gregorčič), 4. Krmelj Janko (Tržič), 5. Bertonec Jože (Partizan).

Smuk, članice: proga je bila dolga 1800 m z višinsko razliko 400 m: 1. Katnik Vida (Gregorčič), 2. Lukanc (Tržič) 3. Pohar (Gregorčič), 4. Praček (Gregorčič), 5. Hanuš (Enotnost).

V skokih je zmagal Pribošek Franc pred Rogljem, Adlešičem, Razborškom in drugimi. Organizacija nikakor ni odgovarjala po obsegu tekem in številu udeležencev tako velikega tekmovalja. Tekmovalci so morali pred napornimi tekami prehoditi 15 km navkreber.

Vojsko, kjer so bile tekme za Vojkov memorial

Kaj nam pove zgodovina smuških skokov

Od 9 do 109 metrov

Leta 1888, so zabeležili prvi skok preko 20 m in ga vnesli v lestvico rekordov. Dosežen je bil na Huseby skakalnici na Norveškem. 26 let pozneje so prvokrat presegli 50 m znanko: v Viku jo je dosegel Amundsen leta 1914 in v lestvico so vnesli 54 m. Od 50 m skoka do 80 m je potreboval skakalni šport 17 let, leta 1931 je Sigmund Ruud v Davosu postavil znanko 81,5 m. Zadnji rekord pred Planico je bil postavljen v Kanadi leta 1933, in sicer 87,5 m. Od tega rekorda do 100 m so potrebovali skakači samo 5 let in še nadaljnjih 5 let za 118 m.

Leta 1893 je bila prva skakalna tekma v Srednji Evropi, in to v Müzzu-echlagu, Norvečan Samson je skočil 6 m. Do 101 m skoka v Planici je trajalo 43 let. Tak je bil položaj v svetu, kaj pa pri nas?

L. 1921 smo imeli prvo skakalno tekmo, na kateri je pokojni Joža Pogačar postavil prvi jugoslovanski »rekord«
z 9 m, 20 m znanko smo presegli l. 1927 v Mojstrani po istem skakaču. Postavil je znanko 25 m, 30 m znanko je presegel Bogo Šramel leta 1929 na Bledu, 40 m pa v Oberhofu o priliki svetovnega prvenstva. Na 50,5 m je prišel pokojni Franc Palme v Inomestu leta 1932, 59 m pa isti skakač leta 1934 v Zakopanah. Nato je prišla Planica še isto leto je Novšak skočil 66 m, naslednje 67, Šramel 68 in 72 m, a 1936. leta zopet Novšak 81 in 89,5 m. Končno je Finžgar leta 1941 postavil 95 m in leta 1947 102 m. S padcem odnosno z dotikom boke pa je dosegel Zupan leta 1941 96 m, Finžgar 101 m, Novšak 103 m in leta 1947 Finžgar 109 m. Od 9 do 50 m smo potrebovali tedaj 11 let, od 50 do 81 m 4 leta in od 81 do 100 m 5 let, od 100 do 109 m je bilo treba nadaljnjih 5 let.

Leta 1934, pred Planico, smo bili za svetovnim rekordom 32,5 m, še istega leta po planiški tekmi samo še za 26 m. Leta 1941 je znašala naša razlika do svetovnega rekorda samo še 15 m, a leta 1947 samo še 9 m.

Če pregledamo razvoj skakalnega športa v svetu in ga primerjamo z našim, bomo lahko ugotovili, da je šel naš razvoj hitreje naprej kot v ostalem svetu in se močno približal svetovnemu rekordu, odkar smo dobili Planico. V 14 letih obstoja Bloydkove mojstrovine, ki se ji moramo zahvaliti za ta uspeh, smo se približali svetovnemu rekordu od prvotnih 32,5 m na 9 m! A ne samo to: samo trije skakalci na svetu so postavili dosegel boljši rezultat kot Finžgar lanske leto. To je bilo leta 1941 v Planici, dočim je bil lani Finžgar tisti, ki je postavil najdaljši skok na svetu.

Planica nam je dala možnosti naglega in uspešnega razvoja. Če so skakalci v svetu potrebovali 17 let, da so se povzpeli od 50 do 80 m, mi pa 4 leta, da smo prekorčili te daljave, potem je to zasluga, da smo imeli odlično športno napravo na domačih tleh. Samo to premislimo: če bi bila ta skakalnica izven naših meja, bodisi na Norveškem ali pa kje v Srednji Evropi, kje bi bil danes naš skakalni šport kdaj in kako bi mogli mi nuditi tekmovalcem prilike, da bi se razvili za velike daljave, za velike hitrosti, ko morajo danes že za kombinirano tekmovalje na svetovnih prvenstvih skakati na 60 in več metrov skakalnicah, a za samostojne skoke sploh samo na preko 70 m skakalnicah. Daljavo gotovo še ni vse, je pa mnogo. Z daljavo so pridobili skakalci potrebni pogum, navadili so se na velike dimenzije, na velike hitrosti. To, kar še manjka našim skakalcem, je sistematična šola. To bomo dosegli e širokopoteznim programom in pa z učiteljem, ki bo moral še nekaj let delati pri nas.

V skakalnem športu imamo odprte velike možnosti, imamo velike prednosti pred ostalimi. Če bomo pravilno razumeli ta naš položaj, če se bomo hoteli učiti iz zgodovine, nam ne bo težko ubrati pravo pot, ki naj bi privedla naše skakalce do one dovršenosti, s katero bodo dosegali lahko mednarodne uspehe tudi v težkih tekmah.

Danes, ko stojimo pred pričetkom IX. tedna smušarskih poletov v Planici, in ko vsi upamo, da nam bo ta teden morda le prinesel kakšno prijetno presenečenje, je prav, da poznamo razvoj našega skakalnega športa od 9 do 109 m in da vemo ceniti zasluge naših pogumnih junakov Planice, ki so pripravljivi uspešno stopiti v tekmovalje z inozemskimi tovariši in jim pokazati, da nimamo samo največje skakalnice, temveč tudi odlične skakalce, ki predstavljajo našo mlado generacijo naše nove Jugoslavije!

J. G.

MALI OGLASI

PROGLASAM za neveljavno osebno izkaznico št. 159 in izkaznico OF na imo Oprešnik Ivan roj. 7. V. 1903, Dol pri Hrastniku.

OMARO in POSTELJO, skoraj novo, prodam. Rožna dolina, Cesta IX-29.

VEČJE ŠTEVILO OSEB, ki bi delale na odkupu sadja iščemo. Pisane ponudbe poslati na personalni oddelk Republiške poslovne zveze v Ljubljani, Miklošičeva 6.

TRI TRGOVSKE POMOČNIKE in enega manufakturnista sprejemamo takoj v službo. Delavsko-namembna potrošniška zadruga, Kranj.

STROJ ZA IZDELOVANJE SLADOLEDA — električen, v dobrem stanju, kupimo. Uprava invalidskih podjetij, Ljubljana, Gosposvetska 2-1.

UPRAVA INVAIDISKIH GOSPODARSKIH PODJETIJ Ljubljana, Gosposvetska 2-1, stalno kupuje raznovrstno orodje in stroje za izpopolnitev svojih podjetij. V poštev pridejo mizarški, vrtnarski stroji, frakzariji, kombinirani ali posamezni, trane žage, vrtni stroji, stroji za letenje žag, šiviljarski in krojaški stroji, razni stroji za mehanične delavnice, elektromotorji itd.

PREKLICUJEM veljavno izdajeno kolearske izkaznice na ime Tasič Marica, Misljinje.

KINO

LJUBLJANA UNION: Ameriški film »Veliki diktator«. Zanimivo izredno dolžine filma predstave ob 15. 15.15, 20.30.

MOSKVA: Sovjetski film »Lermontov«
tednik.

SLOGA: Sovjetski film »Nasredin v Bahari«, tednik.

Predstave v gornjih kinematografih ob 16.15, 18.15, 20.15.

KODELJEVO: Ameriški film »Bruc v Oxfordu«, tednik. Predstava ob 19.30.

SISKA: Francoski film »Seme v vetru«, tednik. Predstava ob 20.

MARIBOR, ESPLANADE: Sovjetski film »Morski bataljon«, tednik.

GRAJSKI: Jugoslovanski umetniški film »To ljudstvo bo živel«, tednik.

ODELJE, METROPOL: Ameriški film »Miši in ljudje«, tednik.

DOM: Francoski film »Kapetan Frakas«, tednik.

PTUJ: Sovjetski film »Najdenček«, tednik.

PODRUŽNICA »LJUDSKE PRAVICE«
IN »SLOVENSKEGA POROČVALCA«
MARIBOR

potrebuje za raznašanje lista

RAZNAŠALKE

za razne predele mesta. Nastop takoj ali 1. aprila t. l.

DELAVNICA DRŽ. ZELEZNIC,
MARIBOR — sprejme v službo

100 ključavničarjev
50 kovačev
30 strugarjev
10 električarjev
200 pomožnih delavcev (delavk)

Sposobni ključavničarji morejo postati po 2-letni železniški praksi strojevodje ali pregledniki vozov. Kolkovane prošnje se sprejemajo v personalnem oddelku delavnice drž. železnice, Maribor, do najpозnejše 31. marca 1948

Šoferja

za osebni avtomobil takoj sprejme UPRAVA »LJUDSKE PRAVICE«
Ljubljana, Kopitarjeva 2

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov. Primorje

DNEVNI SPORED ZA PONEDELJEK, 8. III.

6.00 Budnica — 6.10 Paročila, objava spreda in vremenska napoved — 6.30 Jutrnja telovadba — 6.40 Veder jutranji spored — 7.00 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objave — 7.15 Igrajo slavne virtuozi — 7.30 Napoved časa in poročila — 7.45 Poskočna narodna glasba — 12.30 Napoved časa in poročila — 12.45 Zabavna glasba, mali oglasi in objave — 13.00 Iz glasbenega snovanja Ruzgiera Leoncavalla. Oddaja ob 90. letnici rojstva — 13.30 Šahovske novice — 13.40 Igra. Mali orkester Radia Ljubljana p. v. R. Stariča — 14.10 Pesni hrvatski skladatelj poje Janja Hanzek, pri klavirju Dr. Danilo Svava — 14.30 Napoved časa, poročila in objave večernega sporeda — 14.45 Češke zbornice pesni — 18.00 Dvofak: Pihalni trio, Glasbena Mariborski pihalni trio — 18.20 Glasbena medija — 18.30 Gospodarsko predavanje — 18.45 Slovenske narodne poje. Dana Rošnik, spremlja A. Štanko — 19.00 Govor ministra Dr. Potrča: 8. marec, mednarodni praznik borbenih žena — 19.10 Pojo ženski zbori — 19.30 Napoved časa in poročila — 19.45 Zabavna glasba, mali oglasi in objave — 20.00 Beethoven: Simfonija št. 5 v C-molu — 20.35 Oddaja ob proslavi 8. marca: Partizanska Olga — 21.05 Simfonični koncert a plošč — 22.00 Prenos vesti Zvezne postaje Beograd — 22.15 Glasbena medija — 22.30 Ruski tečaj Društva za kulturno sodelovanje Slovenije s SZ (22. lekcija) — 22.50 Lahka glasba sovjetskih skladateljev.

Pri gostih je bila najboljši del moštva obramba, pri Črveni zvezdi pa sta se odlikovala zlasti Mitič v napadu in Sapinac v obrambi.

Hajduk : Mornar 3:0 (0:0)
Split, 7. marca.

V Splitu je bila odigrana prijateljska nogometna tekma med Hajdukom in moštvo jugoslovanske mornarice Mornarjem. Hajduk je po dobri igri zaslužen zmagal z rezultatom 3:0 (0:0). Tekmi je prisostvovalo 5000 gledalcev.

HOKEJ
Uspeh Mladosti v ČSR

Praga, 7. marca. Ob zaključku treninga v ČSR, je hokejsko moštvo zagrebške Mladosti odigralo v Pragi povratno tekmo z moštvo SK Libeny. Prvo tekmo je izgubila s 6:1; v drugi pa je zmagala z rezultatom 9:2 in s tem pokazala rezultat sistematičnega treninga na umetnem ledu. V tej tekmi se je pokazal velik napredek in dobra forma moštva. Odlikovala sta se zlasti David v napadu in Weiner na vratih. Moštvo Mladosti je prispelo včeraj v Zagreb.

Razpis turnirja za prvenstvo Slovenije

Šahovski odbor Slovenije je razpisal turnir za individualno prvenstvo Slovenije. Turnir bo v Celju. Organizacijo je sprejel Okrožni šahovski odbor v Celju. Prijavo sprejema SOS Ljubljana, Kavarna Union do 13. t.m. Tekmovalci, ki spadajo v I. kategorijo imajo zagotovljen vstop, morajo pa se prijaviti. Turnir bo štel 14 udeležencev. Začetek bo 21. t.m. z žrebanjem v prostorih šahovske sekcije FD Klavdivarja ob 14. uri. Igralni čas bo od 15. ure do 20. ure ter od 9.30 do 12.00 za nadaljevanje. Prvi trije zmagovalci pridejo v semifinalni turnir za državno prvenstvo. Razpisanih je 5 nagrad od 2000 din navzdol do 400 din.

TOVARNA USNJA IN JERMEJ SLOVENJGRAD

potrebuje za takojšen nastop

3 pisarniške moči
(tudi začetnike)

1 strojepisko (pisca)

2 usnjarska pomočnika

HRANA ZASIGURANA V OBRATNI MENZI

Ureja uredniški odbor — Odgovorni urednik Dušan Bole. — Naslov uredništva: Kopitarjeva 6 — Uprava: Kopitarjeva 2. — Telefon uredništva in uprave: 52-61 in 52-65. — Telefon naročniškega oddelka 30-30 — Telefon oglasnega oddelka 36-85. — Štev. ček. rač. 6-90601-0.

Mednarodni turnir v odbojki

Ljubljana, 8. marca. Včeraj so bile v veliki dvorani na Taboru nadaljnje igre mednarodnega turnirja odbojke. Igram je prisostvovalo okrog 500 gledalcev, ki so imeli priliko prisostvovati vrhunski igri odbojke, posebno še v igri Enotnost : Ganz.

Rezultati tekem so naslednji:
PARTIZAN : TRST 3:0 (15:3, 15:7, 15:0)

Igra ni bila posebno zanimiva, ker je potekala v veliki premoči Partizana. Kljub porazu pa je moštvo Trsta, čeprav brez sistematičnega treninga, igralo zelo pošteno in borbeno. Dobro igro so pokazali pri Partizanu Šumak in dr. Kovačević, pri Trstu pa Gaio.

Partizan je nastopil v isti postavi kot v soboto. Trst pa so zastopali: Tirchesi, Schibiani, Bisiani, Gaio, Pelicon in Dudinec.

Sodil je Klamar (Madžarska).
ENOTNOST : GANZ 3:0 (15:9, 15:6, 15:3)

Igra med Enotnostjo in Ganzem pa je bila prava nasprotje prvi igri: Obe moštvi sta se pošteno borili za vsako žogo in obenem tudi za točko. Moštvo madžarskega prvaka je moralo pred odlično razpoloženimi odbojkaši

Enotnosti kapitulirati v treh setih. Nekateri igralci Enotnosti so uporabliali nov servis, ki se je dobro obnesel.

Moštvo Enotnosti je igralo zelo dobro, posebej moramo pohvaliti Rupnika, ki je igral najboljšo, dočim se v moštvo Ganz nihče ni posebno odlikoval.

Sodil je Mervič (Trst) dobro.
ENOTNOST : TRST 3:0 (15:0, 15:2, 15:0)

Moštvo Enotnosti je v svoji drugi igri današnjega dne zopet zmagalo, topot je premagalo z visokim rezultatom nevirgano, toda simpatično moštvo Trsta. Pri Enotnosti sta ugajala Rupnik in inž. Valentičič, pri Trstu pa zopet Gaio.

Sodil je zelo dobro Starešina (Maribor).
POLET : GANZ 5:2

Moštvo Poleta je po borbeni in skoraj dramatični igri premagalo danes popoldne moštvo Ganz z rezultatom 5:2 (15:17, 18:16, 15:9, 16:18, 15:4).

Mednarodni turnir v odbojki se danes nadaljuje ob 9. uri dopoldne in ob 16. uri popoldne.

Lokomotiva : Enotnost 3:0 (1:0)

Ljubljana, 7. marca. Prijateljska nogometna tekma med Lokomotivo iz Zagreba in Enotnostjo iz Ljubljane, ki je bila odigrana danes pred 2500 gledalci na igrišču FD Enotnost: ob Tyrševi cesti, se je končala z rezultatom 3:0 (1:0) za Lokomotivo.

Kratek potek igre: Že po nekaj minutah igre je prišlo moštvo Lokomotive v lahko premoči, ki jo je obdržalo do 10 minut pred koncem prvega polčasa. Po nekaj nevarnih predorih se je posrečilo v 29. minuti za bitij po lepo streljani žogi iz kota Bobeku prvi gol za Lokomotivo. Moštvo Enotnosti se je znašlo šele nekaj minut pred koncem igre, toda netočni strelji na vrata ter prisebnost vratarja

Lokomotive Zmare niso rodili zaželenega uspeha.

Z rezultatom 1:0 za Lokomotivo so odšli igralci na odmor.

V drugem polčasu pa so prejeli domači igralci še dva gola. Prvega je zabil v 13. minuti Bobek, drugega pa v 20. minuti Kolakovič II. Domači igralci se so trudili, da bi dosegli vsaj časten gol, toda njihova želja se ni izpolnila. Končni rezultat tekme je bil 3:0 za Lokomotivo.

Moštvo Lokomotive se je predstavilo kot simpatično moštvo, ki ima v svojih vrstah več mladih, še veliko obetajočih igralcev kakor Ožegovič, Bobeka II, Kolakovič II itd. V moštvo se je poleg slednjih odlikoval tudi vratar Zmara, ki je ubranil več nevarnih strelcov.

Igralci Enotnosti pa se danes niso preveč dobro odrezali. Glavno krivdo za poraz nosi krilski vrsta, ki je po nepotrebnem zadrževala žogo ter tudi ni pokrivala nasprotnih igralcev. Nekaj krivde za neuspeh pa ima tudi napad, ki se krilcem ni znal postaviti.

Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:
Lokomotiva: Zmara, Kolakovič I, Ožegovič, Eibel, Androšec, Melnjak, Jurak, Blažetič, Bobek II, Zerjav, Kolakovič II.

Enotnost: dr. Lindtner, Repotočnik, Bajc, Lesjak, Zigon, Pelicon, Hacler, Zumber, Bosina, Keržan, Hudarica.

Sodil je dobro Erlich.

VREMENSKO POROČILO HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE

Stanje 7. marca: Evropski barometrični maksimum, z glavnima središčema nad Češko in Španijo še nadalje vzdržuje jasno in mirno vreme po obeh zapadni, srednji in južni Evropi. Njegova razsežnost pa se je znatno zmanjšala.

V Sloveniji so temperature kobile v naslednjih mejah:

Ljubljana med -5 stop. in +15 stop.
Planica med -5 stop. in +14 stop.
Jezerško med -5 stop. in +14 stop.
Maribor med -5 stop. in +10 stop.
Celje med -7 stop. in +13 stop.
Novo mesto med -5 stop. in +15 stop.
Ajdovščina med +10 stop. in +22 stop.